

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

o d b o r š k o l s t v í

**VÝROČNÍ ZPRÁVA O STAVU A ROZVOJI
VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI**

ZA ŠKOLNÍ ROK 2010/2011

únor 2012

Obsah

Úvod.....	3
1 Hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy	4
1.1 Školy a školská zařízení v KHK ve školním roce 2010/2011.....	4
1.2 Předškolní vzdělávání	7
1.3 Základní vzdělávání a povinná školní docházka.....	9
1.4 Střední vzdělávání.....	12
1.5 Vyšší odborné vzdělávání	23
1.6 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných	26
1.7 Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání	29
1.8 Poradenské služby.....	39
1.9 Školská zařízení	40
1.10 Pracovníci ve školství	48
1.11 Další vzdělávání pedagogických pracovníků.....	48
1.12 Další vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení	50
1.13 Prevence rizikového chování, environmentální výchova a výchova k udržitelnému rozvoji, multikulturní výchova a vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin.....	52
1.14 Účast škol v rozvojových a mezinárodních programech	57
2 Ekonomika a péče o majetek.....	62
2.1 Výdaje na školy a školská zařízení zřizované KHK	63
2.2 Výdaje na školy a školská zařízení zřizované obcemi	65
2.3 Výdaje na soukromé školy a školská zařízení	66
2.4 Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta	66
3 Závěr - hodnocení naplňování dlouhodobého záměru v KHK	66

Úvod

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Královéhradeckém kraji za školní rok 2010/2011 (dále VZ) je předkládána v souladu s ustanovením § 10 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších právních předpisů, a v souladu s vyhláškou č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších právních předpisů.

Obsahem VZ je popis vzdělávací soustavy v Královéhradeckém kraji (dále KHK) a hodnocení stavu a změn jejich jednotlivých úrovní navržených ve strategických materiálech KHK a České republiky (dále ČR). Nedílnou součástí VZ je i oblast ekonomická a závěr, který pojmenovává priority pro nastávající období.

Základními strategickými a koncepčními dokumenty pro rozvoj vzdělávací soustavy v KHK ve sledovaném období (školní rok 2010/2011) byly, tak jako v uplynulém období, zejména:

- Národní program rozvoje vzdělávání v České republice (Bílá kniha) vydaný Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále MŠMT) v roce 2001
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2007, schválený vládou ČR v roce 2007 (dále DZ ČR 2007)
- Strategie celoživotního učení České republiky schválená vládou ČR v roce 2007
- Akční plán na podporu odborného vzdělávání vydaný MŠMT v roce 2008
- Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR (2008 – 2015) schválená vládou ČR v roce 2008
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2008 (dále DZ KHK 2008) schválený orgány KHK v roce 2008
- Programové prohlášení Rady Královéhradeckého kraje pro volební období 2008 – 2012

Naplnování strategických záměrů obsažených ve výše uvedených celorepublikových i krajských dokumentech bylo hlavním úkolem odboru školství Krajského úřadu KHK i ve školním roce 2010/2011.

Jedná se zejména o následující priority:

- modernizace a zvyšování kvality a efektivity vzdělávání v souladu s uskutečňováním kurikulární reformy ve školách
- rozvoj a podpora odborného vzdělávání, a to zejména středního vzdělání s výučním listem ve vybraných oborech strojírenských, elektrotechnických a stavebních, jejichž absolventi citelně chybí na trhu práce
- optimalizační změny v síti škol a školských zařízení zefektivňující vzdělávací proces, posilující ekonomickou stabilitu a prosperitu škol a zohledňující situaci na trhu práce úpravou nabídky vzdělávání
- pokračující práce center odborného vzdělávání (dále COV)
- zajišťování rovných příležitostí ve vzdělávání zaměřeném zejména na děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SpVP) a na cizince
- podpora zájmového vzdělávání, tělovýchovy a sportu
- vybudování integrovaného systému poradenství ve školství včetně poradenství kariérového
- zvyšování profesionality a společenského postavení pedagogických pracovníků

- podpora dalšího vzdělávání organizovaného ve školách a školských zařízeních v KHK včetně posilování významu celoživotního učení

Výroční zpráva se skládá ze tří základních částí:

1. hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy
2. ekonomika a péče o majetek
3. závěr - hodnocení naplňování dlouhodobého záměru v KHK

Výroční zpráva popisující období školního roku 2010/2011 obsahuje číselné údaje a informace, jejichž zdrojem jsou kromě odboru školství Krajského úřadu KHK (dále OŠ KÚ) a odboru grantů a dotací Krajského úřadu KHK (dále OGD KÚ) zejména Ústav pro informace ve vzdělávání (dále ÚIV), který zpracoval statistické výkazy škol za jednotlivé školní roky, Národní ústav odborného vzdělávání (dále NUOV), Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků KHK (dále ŠZ DVPP KHK) a výroční zprávy o činnosti škol v KHK za školní rok 2010/2011.

1 Hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy

Priority pro rozvoj školství v KHK jsou formulovány v DZ KHK 2008, který byl schválen Zastupitelstvem KHK usnesením č. ZK/27/1797/2008 ze dne 3. dubna 2008.

Realizace veškerých změn jednotlivých úrovní školské vzdělávací soustavy z pohledu naplňování cílů a priorit probíhala v souladu se základními zákonnými normami platnými ve školství, kterými jsou zejména zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších právních předpisů (dále školský zákon), a zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších právních předpisů (dále zákon o pedagogických pracovnících).

V souladu s nařízením vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání byla upravena oborová struktura ve středních školách, takže uchazeči o studium oborů poskytujících střední vzdělání byli již většinou přijímáni do oborů vzdělání dle RVP.

Ve školním roce 2010/2011 probíhala v souladu s demografickým vývojem optimalizace sítě základních a středních škol v KHK, u středních škol nastaly i změny v oborové struktuře, které byly ovlivněny zejména požadavky trhu práce. Navržené změny, popř. nově schválené změny, se projeví důrazněji až v následujícím období.

1.1 Školy a školská zařízení v KHK ve školním roce 2010/2011

Změny u právnických osob, které vykonávají činnost škol a školských zařízení

Zřizovatel Královéhradecký kraj

- dnem 31. 12. 2010 byly zrušeny příspěvkové organizace (rušené příspěvkové organizace byly sloučeny s jinou příspěvkovou organizací):

1. Gymnázium a Střední odborná škola, Úpice, Havlíčkova 812 (od 1. 1. 2011 převedena zřizovatelská funkce na město Úpice a změněn název příspěvkové organizace na **Městské gymnázium a střední odborná škola Úpice**)
 2. Speciální základní škola Augustina Bartoše, Červený Kostelec, Manž. Burdychových 302 (od 1. 1. 2011 sloučení s příspěvkovou organizací Speciální základní škola, Úpice, Nábřeží pplk. A. Bunzla 660)
- **dnem 31. 7. 2011 byly zrušeny příspěvkové organizace** (rušené příspěvkové organizace byly sloučeny s jinou příspěvkovou organizací):
 1. Obchodní akademie, Hořice, Šalounova 919 (od 1. 8. 2011 sloučení s příspěvkovou organizací Gymnázium a Střední odborná škola, Hořice, Husova 1414)
 2. Vyšší odborná škola rozvoje venkova a Střední zemědělská škola, Hořice, Riegrova 1403 (od 1. 8. 2011 sloučení s příspěvkovou organizací Gymnázium a Střední odborná škola, Hořice, Husova 1414)
 3. Střední průmyslová škola, Nové Město nad Metují, Československé armády 376 (od 1. 8. 2011 sloučení s příspěvkovou organizací Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Nové Město nad Metují, Školní 1377)
 - **změny názvů příspěvkových organizací zřizovaných KHK:**
 - od 1. 9. 2010
 - změněn název příspěvkové organizace Základní škola praktická, Chlumec nad Cidlinou, Smetanova 123 na **Speciální základní škola, Chlumec nad Cidlinou, Smetanova 123**
 - změněn název příspěvkové organizace Odborné učiliště a Praktická škola, Hostinné, Mládežnická 329 na **Odborné učiliště, Hostinné, Mládežnická 329**
 - od 1. 1. 2011
 - změněn název příspěvkové organizace Speciální základní škola, Úpice, Nábřeží pplk. A. Bunzla 660 na **Speciální základní škola Augustina Bartoše**
 - od 1. 8. 2011
 - změněn název příspěvkové organizace Gymnázium a Střední odborná škola, Hořice, Husova 1414 na **Gymnázium, střední odborná škola, střední odborné učiliště a vyšší odborná škola, Hořice**
 - změněn název příspěvkové organizace Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Nové Město nad Metují, Školní 1377 na **Střední průmyslová škola, střední odborná škola a střední odborné učiliště, Nové Město nad Metují, Školní 1377**

Zřizovatel obec

- **dnem 1. 1. 2011 byly sloučeny příspěvkové organizace** Základní škola Slatina nad Zdobnicí, okres Rychnov nad Kněžnou a Mateřská škola Slatina nad Zdobnicí zřizované obcí Slatina nad Zdobnicí; nástupnickou organizací je příspěvková organizace Základní škola Slatina nad Zdobnicí, okres Rychnov nad Kněžnou, její nový název je **Základní škola a Mateřská škola Slatina nad Zdobnicí**; dnem 31. 12. 2010 byla příspěvková organizace Mateřská škola Slatina nad Zdobnicí zrušena

- dnem 30. 6. 2011 byla zrušena příspěvková organizace Základní škola a Mateřská škola, Orlické Záhoří, okres Rychnov nad Kněžnou zřizovaná obcí Orlické Záhoří, která vykonávala činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny; výkon činnosti výše uvedených škol a školských zařízení byl ke dni 1. 7. 2011 přesunut na příspěvkovou organizaci Základní škola a Mateřská škola Deštné v Orlických horách zřizovanou obcí Deštné v Orlických horách

Zřizovatel jiná fyzická či právnická osoba

- dnem 1. 9. 2010 vznikly školské právnické osoby:
 1. Mateřská škola JUTA
 2. Základní umělecká škola JITRO Hradec Králové

Rejstřík škol a školských zařízení

KÚ KHK bylo podáno ve sledovaném období 226 žádostí o zápis, změnu zápisu nebo výmaz údajů v rejstříku škol a školských zařízení. Nejvíce žádostí o zápis změny v rejstříku škol a školských zařízení se týkalo úpravy nejvyššího povoleného počtu žáků v jednotlivých oborech vzdělání, zvýšení nejvyššího povoleného počtu dětí v mateřských školách a zápisu oborů vzdělání dle rámcových vzdělávacích programů.

Tabulka 1: Počet žádostí o zápis, změnu zápisu nebo výmaz údajů v rejstříku škol a školských zařízení ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011

Zřizovatel právnické osoby, která vykonává činnost školy nebo školského zařízení	Počet žádostí 2009/2010	Počet žádostí 2010/2011
Královéhradecký kraj	45	102
Fyzická či právnická osoba	6	12
Církev	3	2
MŠMT	1	0
Obec	85	110
Celkem	140	226

Zdroj: OŠ KÚ

Počet těchto žádostí ve školním roce 2010/2011 výrazněji vzrostl oproti školnímu roku 2009/2010 (nárůst činil 61,4 %).

Konkurzní řízení ve školách zřizovaných KHK

Ve školním roce 2010/2011 (1. 9. 2010 – 31. 8. 2011) se uskutečnilo **7 konkurzních řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkových organizací zřizovaných KHK:**

- Dne 8. 10. 2010 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace Střední škola oděvní, služeb a ekonomiky, Červený Kostelec, 17. listopadu 1197. Nový ředitel byl Radou KHK jmenován od 1. 1. 2011.

- Dne 3. 11. 2010 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace Střední škola hotelnictví a společného stravování, Teplice nad Metují. Nový ředitel/nová ředitelka nebyl/a Radou KHK jmenován/a, bylo vyhlášeno nové konkurzní řízení.
- Dne 5. 11. 2010 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Hradec Králové, V Lipkách 692. Nový ředitel byl Radou KHK jmenován od 1. 12. 2010 do 30. 11. 2012.
- Dne 5. 1. 2011 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace Střední škola hotelnictví a společného stravování, Teplice nad Metují. Nová ředitelka byla Radou KHK jmenována od 1. 2. 2011 do 31. 1. 2013.
- Dne 12. 1. 2011 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace Gymnázium a Střední odborná škola, Hořice, Husova 1414. Rada KHK nevybrala žádného z uchazečů.
- Dne 23. 5. 2011 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace Gymnázium, střední odborná škola, střední odborné učiliště a vyšší odborná škola, Hořice. Nová ředitelka byla Radou KHK jmenována od 1. 8. 2011.
- Dne 17. 6. 2011 se uskutečnilo konkurzní řízení na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace Gymnázium a Střední odborná škola, Jaroměř, Lužická 423. Nový ředitel byl Radou KHK jmenován od 1. 8. 2011.

1.2 Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání je institucionálně zajišťováno mateřskými školami, popř. je realizováno v přípravných třídách základních škol. Mateřská škola je legislativně zakotvena v rámci vzdělávací soustavy jako druh školy. V procesu vzdělávání i v jeho organizaci se proto řídí obdobnými pravidly jako školy ostatní.

V posledních letech prudce roste počet dětí v mateřských školách. V letech 2006 – 2010 se zvýšil celkový počet dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi z 15 484 na 17 788, tedy o 2 304 dětí (+14,9 %), a ve školách všech zřizovatelů z 15 856 na 18 308, tedy o 2 452 dětí (+15,5 %). Tento vývojový trend je na úrovni okresů víceméně geograficky nezávislý. Spolu se stoupajícím počtem dětí v mateřských školách roste počet dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

V tomto školním roce bylo podáno 83 odvolání proti rozhodnutí ředitele o nepřijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, což je o 7 méně než ve školním roce 2009/2010. Na zvýšenou poptávku po umístění dětí v mateřských školách reagovali zřizovatelé budováním dalších tříd a úpravou stávajících prostor mateřských škol tak, aby bylo možné přijmout větší počet dětí. KÚ KHK na žádost obcí v mimořádných termínech zvyšoval nejvyšší povolené počty dětí v mateřských školách v rejstříku škol a školských zařízení.

Tabulka 2: Přehled počtu mateřských škol, dětí, tříd a pedagogických pracovníků v KHK ve školním roce 2009/2010

Zřizuje	Okres	Počty dětí a tříd				Přepočt. ped. pracovníků	Počet škol	v tom		Průměrný počet dětí na	
		dětí	třídy	z toho spec. třídy				samo- statné	součástí jiného právního subjektu*	třídu	ped. prac.
				dětí	třídy						
Obec	HK	4 702	198	64	5	360,5	65	35	30	23,7	13,0
	JC	2 444	105	90	7	192,8	49	32	17	23,3	12,7
	NA	3 621	157	53	4	283,5	61	35	26	23,1	12,8
	RK	2 646	109	20	2	204,5	53	28	25	24,3	12,9
	TU	3 676	156	118	9	283,2	56	23	33	23,6	13,0
	Celkem	17 089	725	345	27	1 324,5	284	153	131	23,6	12,9
Soukr.**		33	3	33	3	2,8	2	0	2		
Církev		101	5	0	0	6,3	3	1	2		
Kraj		322	26	322	26	69,5	8	1	7		
Celkem		17 545	759	700	56	1 403,1	297	155	141		

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2009

* základní škola

** jiná právnická nebo fyzická osoba

Tabulka 3: Přehled počtu mateřských škol, dětí, tříd a pedagogických pracovníků v KHK ve školním roce 2010/2011

Zřizuje	Okres	Počty dětí a tříd				Přepočt. ped. pracovníků	Počet škol	v tom		Průměrný počet dětí na	
		dětí	třídy	z toho spec. třídy				samo- statné	součástí jiného právního subjektu*	třídu	ped. prac.
				dětí	třídy						
Obec	HK	5 054	214	68	5	385,4	65	35	30	23,6	13,1
	JC	2 562	107	90	7	202,5	49	32	17	23,9	12,6
	NA	3 691	156	51	4	287,3	61	35	26	23,7	12,8
	RK	2 689	111	21	2	209,7	53	28	25	24,2	12,8
	TU	3 792	159	119	9	292,6	56	23	33	23,8	13,0
	Celkem	17 788	747	349	27	1 377,5	284	153	131	23,8	12,9
Soukr.**		74	5	34	3	7,8	3	1	2		
Církev		102	5	0	0	6,4	3	1	2		
Kraj		344	27	344	27	69,2	8	1	7		
Celkem		18 308	784	727	57	1 460,9	298	156	142		

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010

* základní škola

** jiná právnická nebo fyzická osoba

Z tabulek 2 a 3 porovnávajících údaje o počtu mateřských škol, počtu dětí a pedagogických pracovníků ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá:

- celkový počet mateřských škol bez ohledu na zřizovatele vzrostl o jednu (viz kapitola 1.1)
- celkový počet dětí všech mateřských škol bez ohledu na zřizovatele vzrostl o 763 (4,3 %)
- počet přepočtených pedagogických pracovníků ve všech mateřských školách bez ohledu na zřizovatele se zvýšil o 57,8 (4,1 %)

Tabulka 4: Celkový počet dětí zařazených do mateřských škol zřizovaných obcemi KHK a průměrný počet dětí na třídu (včetně speciálních tříd)

	2009/2010	2010/2011	rozdíl	%
Počet dětí	17 089	17 788	699	4,1
Průměrný počet dětí na třídu	23,6	23,8	0,2	0,8
Přepočtený počet pedagogických pracovníků	1 324,5	1 377,5	53	4,0

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2009, popř. k 30. 9. 2010

Z tabulky 4 porovnávající údaje o počtu dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá:

- celkový počet dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK vzrostl o 699 (4,1 %)
- počet přepočtených pedagogických pracovníků v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK se zvýšil o 53 (4,0 %)
- průměrný počet dětí na třídu v mateřských školách zřizovaných obcemi KHK se zvýšil o 0,2 (0,8 %)

1.3 Základní vzdělávání a povinná školní docházka

Základní vzdělávání vede žáky k osvojení potřebných strategií učení a na jejich základě k motivaci k celoživotnímu učení a tvořivému myšlení. Cílem základního vzdělání je, aby se žáci naučili řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické a duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

Základní školy zřízené při zdravotnických zařízeních jsou v níže uvedených tabulkách zahrnuty pouze do počtu škol – žáci v těchto školách pobývají pouze dočasně a zároveň jsou vykázáni i v jejich kmenových základních školách.

Tabulka 5: Počty základních škol všech zřizovatelů

Zřizuje	Okres	k 30. 9. 2009		k 30. 9. 2010	
		počet škol	z toho pouze 1. st.	počet škol	z toho pouze 1. st.
Obec	HK	48	18	48	18
	JC	36	15	36	15
	NA	49	25	49	25
	RK	45	23	45	23
	TU	52	21	51	20
	Celkem	230	102	229	101
Soukromník*		7	0	7	0
Církev**		5	2	5	2
Kraj**		25	0	25	0
Celkem		267	104	266	103

Zdroj: ÚIV, OŠ KÚ

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2009, popř. k 30. 9. 2010

* jiná právnická nebo fyzická osoba

** včetně základních škol při zdravotnických zařízeních, dětských domovech a středních školách

Z tabulky 5 porovnávací údaje o počtu škol ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá:

- celkový počet škol bez ohledu na zřizovatele se snížil o jednu (jedna škola v okrese Trutnov byla v roce 2010/2011 mimo provoz)
- z 266 základních škol bez ohledu na zřizovatele ve školním roce 2010/2011 bylo 103 základních škol tvořeno pouze ročníky 1. stupně (38,7 %)

Tabulka 6: Počty žáků základních škol ve školním roce 2009/2010

Zřizuje	Okres	Počet žáků	z toho sp. třídy*	v tom								
				1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r. ***
Obec	HK	11 536	64	1 330	1 300	1 257	1 330	1 368	1 253	1 243	1 247	1 208
	JC	5 862	61	669	682	684	670	647	633	591	612	674
	NA	9 006	63	1 020	1 052	1 013	1 049	1 036	939	936	1 013	948
	RK	6 063	7	731	686	716	712	665	634	643	677	599
	TU	8 991	271	1 070	1 039	1 061	1 046	1 093	871	916	970	925
	Celkem	41 458	466	4 820	4 759	4 731	4 807	4 809	4 330	4 329	4 519	4 354
Soukromník**		506	98	54	54	56	63	52	61	58	53	55
Církev		334	6	45	51	44	45	51	28	28	15	27
Kraj		1 485	1 485	103	118	133	137	177	210	192	226	189
Celkem	43 783	2 055	5 022	4 982	4 964	5 052	5 089	4 629	4 607	4 813	4 625	

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2009

* počet žáků ve speciálních třídách (třídách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami)

** jiná právnická nebo fyzická osoba

*** včetně 10. r. 10letého vzdělávacího programu

Tabulka 7: Počty žáků základních škol ve školním roce 2010/2011

Zřizuje	Okres	Počet žáků	z toho sp. třídy*	v tom								
				1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r. ***
Obec	HK	11 457	50	1 341	1 321	1 293	1 242	1 334	1 293	1 257	1 158	1 218
	JC	5 789	51	740	654	678	678	667	606	634	557	575
	NA	8 958	60	1 077	1 010	1 049	1 023	1 035	937	945	929	953
	RK	6 109	6	788	723	683	699	704	612	630	631	639
	TU	8 934	242	1 100	1 065	1 037	1 069	1 048	970	864	876	905
	Celkem	41 247	409	5 046	4 773	4 740	4 711	4 788	4 418	4 330	4 151	4 290
Soukromník**		526	99	47	55	58	66	66	62	57	59	56
Církev		320	5	35	44	49	44	39	46	25	22	16
Kraj		1 443	1 443	96	110	125	148	167	182	202	187	226
Celkem	43 536	1 956	5 224	4 982	4 972	4 969	5 060	4 708	4 614	4 419	4 588	

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010

* počet žáků ve speciálních třídách (třídách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami)

** jiná právnická nebo fyzická osoba

*** včetně 10. r. 10letého vzdělávacího programu

Tabulka 8: Celkový počet žáků základních škol zřizovaných obcemi KHK a průměrný počet žáků na třídu (včetně speciálních tříd)

	2009/2010	2010/2011	Rozdíl	%
Počet žáků	41 458	41 247	- 211	- 0,5
Počet tříd	2 095	2 080	- 15	- 0,7
Průměrný počet žáků na třídu	19,8	19,8	0	0

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2009, popř. k 30. 9. 2010

Z tabulek 6, 7 a 8 porovnávacích údaje o počtech žáků ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá:

- snížil se celkový počet žáků základních škol bez ohledu na zřizovatele o 247 (0,6 %)
- snížil se celkový počet žáků základních škol zřizovaných obcemi KHK o 211 (0,5 %)
- snížil se celkový počet tříd základních škol zřizovaných obcemi KHK o 15 (0,7 %)
- průměrný počet žáků základních škol zřizovaných obcemi KHK na třídu zůstal nezměněn (19,8)
- celkový počet žáků 1. ročníku základních škol bez ohledu na zřizovatele vzrostl o 202 (4,0 %)
- celkový počet žáků 1. ročníku základních škol zřizovaných obcemi KHK vzrostl o 226 (4,7 %)

Tabulka 9: Počty žáků, kteří odešli ze základní školy

Zřizuje	Okres	Žáci, kteří ve školním roce			
		2009/2010		2010/2011	
		ukončili povinnou školní docházku	přešli do víceletých gymnázií**	ukončili povinnou školní docházku	přešli do víceletých gymnázií**
Obec	HK	1 241	159	1 222	158
	JC	694	60	607	68
	NA	983	121	997	93
	RK	637	63	653	46
	TU	971	155	945	86
	Celkem	4 526	558	4 424	451
Soukromník*		51	0	52	0
Církev		25	4	18	11
Kraj		185	0	180	0
Celkem		4 787	562	4 674	462

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2009, popř. k 30. 9. 2010

* jiná právnická nebo fyzická osoba

** od následujícího školního roku plní povinnou školní docházku na střední škole

Z tabulky 9 porovnávací údaje o počtech žáků, kteří odešli ze základní školy, ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá:

- snížil se procentní podíl žáků odcházejících do víceletých gymnázií z celkového počtu odcházejících ze všech základních škol (10,5 %→9,0 %)
- snížil se procentní podíl žáků odcházejících do víceletých gymnázií z celkového počtu odcházejících ze základních škol zřizovaných obcemi KHK (11,0 %→9,3 %)

1.4 Střední vzdělávání

Zřizovatelem většiny středních škol na území kraje je KHK. Vedle středních škol zřizovaných KHK působí v kraji i střední školy soukromé (zřizované fyzickými nebo právníckými osobami), školy církevní, jedna škola zřizovaná obcí a školy zřizované MŠMT (viz tabulka 10).

KHK sledoval ve středních školách, které zřizuje jako příspěvkové organizace, jejich ekonomickou prosperitu a dodržování právních norem (vlastní kontroly, kontroly ČŠI) a prostřednictvím písemných výstupů ČŠI i úroveň a efektivitu jejich hlavní činnosti, a to výchovy a vzdělávání. Podkladem pro optimalizační kroky ve středním školství realizované v souladu s demografickým vývojem a situací na trhu práce byly zejména analýza aktuální nabídky, rozložení oborové struktury a předpokládaná ekonomická prosperita škol související s celkovým počtem žáků v budoucím období. KHK podporoval školy v jejich aktivní grantové politice při získávání dalších finančních prostředků pro zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu.

Jednou z priorit v oblasti středního školství v KHK je rovný přístup ke vzdělávání, proto byla věnována značná pozornost žákům se SpVP zejména z pohledu zvýšení efektivitu jejich vzdělávání. Informace o vzdělávání těchto žáků jsou uvedeny v kapitole 1.6.

Celkový počet škol poskytujících střední vzdělání v KHK

Tabulka 10: Počet škol poskytujících střední vzdělání (včetně oboru praktická škola) v KHK ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011

Zřizovatel	Školní rok	
	2009/2010	2010/2011
KHK		
Hradec Králové	19	19
Jičín	13	13
Náchod	13	13
Rychnov nad Kněžnou	7	7
Trutnov	14	13
Církev		
Hradec Králové	1	1
Jičín	0	0
Náchod	1	1
Rychnov nad Kněžnou	0	0
Trutnov	0	0
Právnícká nebo fyzická osoba		
Hradec Králové	8	8
Jičín	1	1
Náchod	2	2
Rychnov nad Kněžnou	1	1
Trutnov	2	2

MŠMT		
Hradec Králové	0	0
Jičín	0	0
Náchod	0	0
Rychnov nad Kněžnou	0	0
Trutnov	2	2
Obce		
Hradec Králové	0	0
Jičín	0	0
Náchod	0	0
Rychnov nad Kněžnou	0	0
Trutnov	0	1
Celkem v KHK	84	84

Zdroj: OŠ KU

Poznámka 1: údaje platné k 1. 9. 2009, popř. k 1. 9. 2010

Poznámka 2: do celkového počtu škol v obou školních letech je započítáno i 9 škol poskytujících střední vzdělání, které jsou zřízeny pro žáky se SpVP:

Zřizovatel KHK

Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Štefánikova 549

Odborné učiliště, Hradec Králové, 17. listopadu 1212

Mateřská škola, Speciální základní škola a **Praktická škola**, Hradec Králové, Hradecká 1231

Odborné učiliště a Praktická škola, Hořice, Havlíčkova 54

Střední škola a Základní škola, Nové Město nad Metují, Husovo nám. 1218

Základní škola a **Praktická škola**, Dvůr Králové nad Labem, Přemyslova 479

Odborné učiliště, Hostinné, Mládežnická 329

Základní škola a **Praktická škola**, Rychnov nad Kněžnou, Kolowratská 485

Zřizovatel soukromá osoba

Základní škola a **Praktická škola** Daneta, s. r. o. Hradec Králové, Nerudova 1180

Celkový počet škol v KHK poskytujících střední vzdělání (k 1. 9. 2010) zůstal stejný jako ve školním roce předcházejícím (k 1. 9. 2009), a to 84. Při porovnání obou školních let je tedy jedinou změnou přechod zřizovatelských pravomocí u jedné střední školy v okrese Trutnov z KHK na obec.

V následujícím textu i v tabulkách jsou používány tyto zkratky:

MZ – maturitní zkouška, VL – výuční list

střední vzdělání – součástí kmenové klasifikace oborů jsou písmena C, D

střední vzdělání s výučním listem - součástí kmenové klasifikace oborů jsou písmena E, H

střední vzdělání s maturitní zkouškou - součástí kmenové klasifikace oborů jsou písmena K, L, M

nástavbové studium - součástí kmenové klasifikace oborů je spojení L/5

V následujících tabulkách jsou vždy *odděleně porovnávány počty žáků* (popř. absolventů) středních škol ve dvou školních letech *v denní formě vzdělávání a v ostatních formách vzdělávání* (informace je vždy uvedena v záhlaví tabulky).

Počet žáků středních škol v KHK v denní formě vzdělávání

Tabulka 11: Přehled počtu tříd a žáků v jednotlivých oborech poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 (denní forma vzdělávání)

Obory	Školní rok 2009/2010			Školní rok 2010/2011		
	počet tříd	počet žáků	Ø počet žáků na třídu	počet tříd	počet žáků	Ø počet žáků na třídu
Zřizovatel: KHK						
Gymnázium 4leté	88	2 676	30,4	88	2 585	29,4
Gymnázium víceleté	137	3 750	27,4	129	3 555	27,6
Obory s MZ (M, L/0)	467	11 832	25,3	462	11 257	24,4
Obory s VL (E, H)	316	6 315	20,0	316	6 053	19,2
Nástavbové studium (L/5)	38	938	24,7	40	979	24,5
Praktická škola (C)	8	74	9,3	10	82	8,2
Celkem – KHK	1054	25 585	24,3	1 045	24 511	23,5
Zřizovatel: církev						
Gymnázium 4leté	5	140	28,0	4	117	29,3
Gymnázium víceleté	16	476	29,8	16	463	28,9
Obory s MZ (M, L/0)	8	204	25,5	8	212	26,5
Obory s VL (E, H)	-	-	-	-	-	-
Nástavbové studium (L/5)	-	-	-	-	-	-
Celkem – církve	29	820	28,3	28	792	28,3
Zřizovatel: jiná právnická nebo fyzická osoba						
Gymnázium 4leté	11,5	255	22,2	10,5	228	21,7
Gymnázium víceleté	4	82	20,5	4	87	21,8
Obory s MZ (M, L/0)	97,5	2 199	22,6	92,5	2 123	23,0
Obory s VL (E, H)	8	184	23,0	9	192	21,3
Nástavbové studium (L/5)	8	156	19,5	6	116	19,3
Praktická škola (C)	2	13	6,5	2	13	6,5
Celkem – soukromé školy	131	2 889	22,1	124	2 759	22,3
Zřizovatel: obce						
Gymnázium 4leté	-	-	-	-	-	-
Gymnázium víceleté	-	-	-	8	137	17,1
Obory s MZ (M, L/0)	-	-	-	4	92	23,0
Obory s VL (E, H)	-	-	-	-	-	-
Nástavbové studium (L/5)	-	-	-	-	-	-
Praktická škola (C)	-	-	-	-	-	-
Celkem – obce	-	-	-	12	229	19,1
Celkem v KHK	1 214	29 294	24,1	1 209	28 291	23,4

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2009, popř. k 30. 9. 2010

Z tabulky 11 porovnávající počet žáků ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá:

- celkový počet žáků všech středních škol bez ohledu na zřizovatele poklesl o 1003 žáků
- snížil se nepatrně i průměrný počet žáků na třídu ve všech školách bez ohledu na zřizovatele
- počet žáků soukromých a církevních středních škol v součtu poklesl o 158
- počet žáků středních škol zřizovaných KHK poklesl o 1074

Pokles žáků škol zřizovaných KHK je způsoben nejen demografickým vývojem, ale i přechodem zřizovatelských pravomocí z KHK na obec u jedné školy (žáci obecní střední školy jsou nyní vykazováni zvlášť).

Tabulka 12: Přehled změn v počtech žáků ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 ve středních školách jednotlivých zřizovatelů (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel	Počet žáků v daném školním roce		Rozdíl	Změna v %
	2009/2010	2010/2011		
KHK	25 585	24 511	- 1 074	- 4,2
Církev	820	792	- 28	- 3,4
Jiná fyzická nebo právnická osoba	2 889	2 759	- 130	- 4,5
Obec	0	229	+ 229	-
Celkem	29 294	28 291	- 1 003	- 3,4

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2009, popř. k 30. 9. 2010

Z tabulky 12 porovnávající změny v počtech žáků ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá:

- v rámci negativního demografického vývoje došlo k dalšímu poklesu celkového počtu žáků všech středních škol bez ohledu na zřizovatele v oborech s denní formou vzdělávání, a to o 3,4 %
- počet žáků soukromých škol, církevních středních škol i středních škol zřizovaných KHK v oborech s denní formou vzdělávání poklesl, a to postupně o 4,5 %, resp. o 3,4 %, resp. o 4,2 %

Počet žáků středních škol v KHK v ostatních formách vzdělávání

Ostatními formami vzdělávání se rozumí v souladu s § 25 školského zákona dálková, večerní, distanční a kombinovaná forma vzdělávání.

Tabulka 13: Přehled počtu žáků v jednotlivých oborech poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 (ostatní formy vzdělávání)

Obory	2009/2010				2010/2011				
	KHK	církev	jiné	celkem	KHK	církev	jiné	obce	celkem
Gymnázium 4leté	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gymnázium víceleté	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obory s MZ (M, L)	264	0	100	364	180	0	66	0	246
Obory s VL (E, H)	48	0	0	48	51	0	0	0	51
Nástavbové studium (L/5)	436	0	668	1 104	338	0	681	0	1 019
Praktická škola (C)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem v KHK	748	0	768	1 516	569	0	747	0	1 316

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2009, popř. k 30. 9. 2010

Z tabulky 13 porovnávací změny v počtech žáků ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá:

- celkový počet žáků všech středních škol bez ohledu na zřizovatele poklesl o 200
- počet žáků soukromých středních škol poklesl o 21
- počet žáků středních škol zřizovaných KHK poklesl o 179

Žáci církevních středních škol a obecní střední školy studovali ve sledovaném období ve středních školách pouze v denní formě vzdělávání.

Tabulka 14: Přehled změn v počtech žáků ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 ve středních školách jednotlivých zřizovatelů (ostatní formy vzdělávání)

Zřizovatel	Počet žáků v daném školním roce		Rozdíl	Změna v %
	2009/2010	2010/2011		
KHK	748	569	- 179	- 23,9
Církev	0	0	0	0
Jiná fyzická nebo právnická osoba	768	747	- 21	- 2,7
obce	0	0	0	0
Celkem	1516	1316	- 200	- 13,2

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2009, popř. k 30. 9. 2010

Z tabulky 14 porovnávající počty žáků ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá:

- v rámci negativního demografického vývoje, ale i celkově nižšího zájmu uchazečů o ostatní formy vzdělávání, došlo k poklesu celkového počtu žáků všech středních škol bez ohledu na zřizovatele v oborech realizovaných v ostatních formách vzdělávání, a to o 13,2 %
- počet žáků v oborech v ostatních formách vzdělávání klesl ve školách zřizovaných KHK o 23,9 %, ve školách soukromých pouze o 2,7 %

Počty absolventů oborů středních škol v KHK v denní formě vzdělávání

Tabulka 15: Počet absolventů oborů poskytujících střední vzdělání ve středních školách v KHK ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 (denní forma vzdělávání)

Obory	2009/2010				2010/2011				
	KHK	církev	jiné	celkem	KHK	církev	jiné	obce	celkem
Gymnázium 4leté	627	51	62	740	653	31	70	0	754
Gymnázium víceleté	459	59	18	536	437	57	0	18	512
Obory s MZ (M, L)	2 375	29	495	2 899	2 442	37	457	13	2 949
Obory s VL (E, H)	1 527	0	41	1 568	1 670	0	55	0	1 725
Nástavbové studium (L/5)	264	0	56	320	266	0	49	0	315
Praktická škola (C)	16	0	0	16	14	0	0	0	14
Celkem	5 268	139	672	6 079	5 482	125	631	31	6 269

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2009, popř. k 30. 9. 2010

Z tabulky 15 porovnávající počty absolventů středních škol ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá:

- celkový počet absolventů všech středních škol bez ohledu na zřizovatele vzrostl o 190 (nárůst o 3,1 %)
- počet absolventů středních škol zřizovaných KHK vzrostl o 214 (nárůst o 4,1 %)
- počet absolventů církevních středních škol poklesl o 14 (pokles o 10,1 %)
- počet absolventů soukromých středních škol poklesl o 41 (pokles o 6,1 %)

Tabulka 16: Procentní podíly počtu absolventů jednotlivých oborů poskytujících střední vzdělání ve středních školách všech zřizovatelů v KHK z celkového počtu absolventů všech oborů poskytujících střední vzdělání ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 (denní forma vzdělávání)

Skupina oborů	2009/2010	2010/2011	Změna podílu v %
	Podíl z celkového počtu absolventů (v %)	Podíl z celkového počtu absolventů (v %)	
Obory s MZ (K)	21,0	20,2	- 0,8
Obory s MZ (M, L)	47,7	47,1	- 0,6
Obory s VL (E, H)	25,8	27,5	+ 1,7
Nástavbové studium (L/5)	5,2	5,0	- 0,2
Praktická škola (C)	0,3	0,2	- 0,1

Zdroj: tabulka 15

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2009, popř. k 30. 9. 2010

Z tabulky 16 porovnávající školní roky 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá:

- procentní podíly absolventů gymnázií (K), dalších maturitních oborů (M, L) i nástavbových oborů všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se nepatrně snížily
- procentní podíl absolventů učebních oborů (E, H) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se zvýšil o 1,7 %
- procentní podíl absolventů praktické školy z celkového počtu všech absolventů středních škol od roku 2008/2009 průběžně mírně klesá (0,5 % → 0,3 % → 0,2 %)

Počty absolventů středních škol v KHK v ostatních formách vzdělávání

Tabulka 17: Počet absolventů oborů poskytujících střední vzdělání ve školách v KHK ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 (ostatní formy vzdělávání)

Obory	2009/2010				2010/2011				
	KHK	církev	jiné	celkem	KHK	církev	jiné	obce	celkem
Gymnázium 4leté	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gymnázium víceleté	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obory s MZ (M, L)	40	0	28	68	59	0	14	0	73
Obory s VL (E, H)	19	0	0	19	23	0	0	0	23
Nástavbové studium (L/5)	108	0	163	271	71	0	155	0	226
Praktická škola (C)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	167	0	191	358	153	0	169	0	322

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011

Z tabulky 17 porovnávající počty absolventů ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá:

- celkový počet absolventů všech středních škol bez ohledu na zřizovatele poklesl o 36
- počet absolventů maturitních oborů ve středních školách (bez nástavbového studia) bez ohledu na zřizovatele vzrostl o 5
- počet absolventů oborů s výučním listem ve středních školách bez ohledu na zřizovatele vzrostl o 4
- počet absolventů nástavbového studia ve středních školách bez ohledu na zřizovatele poklesl o 45

Tabulka 18: Procentní podíl počtu absolventů jednotlivých oborů poskytujících střední vzdělání z celkového počtu absolventů všech oborů poskytujících střední vzdělání ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 (ostatní formy vzdělávání)

Skupina oborů	2009/2010	2010/2011	Změna (v %)
	podíl z celkového počtu absolventů (v %)	podíl z celkového počtu absolventů (v %)	
Obory s MZ (M, L)	19,0	22,7	+ 3,7
Obory s VL (E, H)	5,3	7,1	+ 1,8
Nástavbové studium (L/5)	75,7	70,2	- 5,5

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011

Z tabulky 18 porovnávající školní roky 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá:

- procentní podíl absolventů maturitních oborů (M, L) i učebních oborů (E, H) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele, bez nástavbového studia) z celkového počtu všech absolventů středních škol se zvýšil (nárůst o 3,7 %, resp. o 1,8 %)
- procentní podíl absolventů nástavbových oborů (L/5) všech středních škol (bez ohledu na zřizovatele) z celkového počtu všech absolventů středních škol se snížil (pokles o 5,5 %)

Počty žáků středních škol v KHK v 1. ročníku denní formy vzdělávání

Tabulka 19: Počet žáků v 1. ročnících středních škol všech zřizovatelů v KHK ve školním roce 2009/2010 (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel	Počet žáků 1. ročníku středních škol – 2009/2010							Celkem žáků v 1.roč.
	gymnázia (K)			obory s MZ (L, M)	obory s VL (H, E)	prakt. škola (C)	nástavb. studium (L/5)	
	4letá	6letá	8letá					
KHK								
Celkem	650	176	370	3 049	2 205	39	565	7 054
Církevní školy								
Celkem	24	-	52	53	-	-	-	129
Soukromé školy								
Celkem	39	22	-	562	66	13	85	787
1. ročník celkem	713	198	422	3 664	2 271	52	650	7 970
% podíl žáků jednotlivých oborů z celkového počtu žáků	8,9	2,5	5,3	46,0	28,5	0,6	8,2	100

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2009

Tabulka 20: Počet žáků v 1. ročnících středních škol všech zřizovatelů v KHK ve školním roce 2010/2011 (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel	Počet žáků 1. ročníku středních škol – 2010/2011							Celkem žáků v 1.roč.
	gymnázia (K)			obory s MZ (L, M)	obory s VL (H, E)	prakt. škola (C)	nástavb. studium (L/5)	
	4letá	6letá	8letá					
KHK								
Celkem	617	139	334	2 615	2 056	49	496	6 306
Církevní školy								
Celkem	28	0	59	51	0	0	0	138
Obecní školy								
Celkem	0	0	20	27	0	0	0	47
Soukromé školy								
Celkem	28	23	0	470	73	0	44	638
1. ročník celkem	673	162	413	3 163	2 129	49	540	7 129
% podíl žáků jednotlivých oborů z celkového počtu žáků	9,4	2,3	5,8	44,4	29,8	0,7	7,6	100

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010

Z tabulek 19 a 20 porovnávacích počty žáků 1. ročníku ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá:

- celkový počet žáků 1. ročníku všech středních škol bez ohledu na zřizovatele se snížil o 841 (10,6 %), což potvrzuje pokračující negativní demografický vývoj
- počet žáků 1. ročníku u všech konkrétních skupin oborů všech středních škol bez ohledu na zřizovatele poklesl v souladu s demografickým vývojem
- zvýšil se procentní podíl žáků v 1. ročníku gymnázií (16,7 %→17,5 %) z celkového počtu všech žáků přijatých do 1. ročníku všech středních škol bez ohledu na zřizovatele
- snížil se procentní podíl žáků v 1. ročníku všech maturitních oborů včetně gymnázií (62,7 %→61,9 %) a naopak se zvýšil procentní podíl žáků v 1. ročníku všech oborů s výučním listem (28,5 %→29,8 %) z celkového počtu všech žáků přijatých do 1. ročníku všech středních škol bez ohledu na zřizovatele

Tabulka 21: Procentní podíly počtu žáků 1. ročníků daných skupin oborů ve středních školách všech zřizovatelů v KHK z celkového počtu žáků 1. ročníku ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 (denní forma vzdělávání)

Počty žáků v 1. ročníku středních škol bez ohledu na zřizovatele								
Školní rok	gymnázia (K)			obory s MZ (L, M)	obory s VL (H, E)	prakt. škola (C)	nástavb. studium (L/5)	celkem žáků v 1.roč.
	4letá	6letá	8letá					
2009/2010	713	198	422	3664	2271	52	650	7970
Procentní podíl z celkového počtu žáků	8,9	2,5	5,3	46,0	28,5	0,6	8,2	100
2010/2011	673	162	413	3163	2129	49	540	7129
Procentní podíl z celkového počtu žáků	9,4	2,3	5,8	44,4	29,8	0,7	7,6	100
Změna procentního podílu	+ 0,5	- 0,2	+ 0,5	- 1,6	+ 1,3	+ 0,1	- 0,6	-

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2009, popř. k 30. 9. 2010

Z tabulky 21 porovnávací školní roky 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá:

- změny procentních podílů žáků 1. ročníku jednotlivých skupin oborů z celkového počtu žáků 1. ročníku ve středních školách bez ohledu na zřizovatele jsou nejvyšší (nikoliv však přesahující 2 %) u oborů s výučním listem (+ 1,3 %) a u maturitních oborů bez oborů gymnaziálních (- 1,6 %)

1. kolo přijímacího řízení pro školní roky 2010/2011 a 2011/2012 do oborů v denní formě vzdělávání

Tabulka 22: Souhrnné výsledky po 1. kole přijímacího řízení pro školní roky 2010/2011 a 2011/2012 do oborů středního vzdělávání ve středních školách v KHK bez ohledu na zřizovatele a stav žáků k 30. 9. daného školního roku (denní forma vzdělávání)

Typ studia	Přijímací řízení pro školní rok 2010/2011					Přijímací řízení pro školní rok 2011/2012				
	počet					počet				
	přihlášky	přijetí	záp. listky	nově přijatí k 30.9. 2010	stav k 30.9. 2010	přihlášky	přijetí	záp. listky	nově přijatí k 30.9. 2011	stav k 30.9. 2011
Gymnázium 4leté	1 513	853	677	671	673	1576	834	628	623	626
Gymnázium víceleté	968	578	562	575	575	1035	610	576	591	591
Obory ukončené MZ (M,L)	7 385	4 556	2800	3079	3163	7 383	4 587	2 843	3 084	3 164
Obory ukončené VL (E, H)	3 309	2 652	1 540	2 030	2 129	3 295	2 619	1 504	1 956	2 056
Praktická škola (C)	30	30	30	49	49	34	34	33	36	49
Celkem	13 205	8 669	5 609	6 404	6 589	13323	8 684	5 584	6 290	6 486

Zdroj: ÚIV

Poznámka 1: údaje platné k 15. 5. 2010, popř. k 15. 5. 2011, pokud není v záhlaví tabulky označeno jinak

Poznámka 2: do údajů uvedených v tabulce nejsou zahrnuti žáci nástavbových oborů

Z tabulky 22 porovnávací údaje týkající se přijímacího řízení pro školní roky 2010/2011 a 2011/2012 vyplývá:

- celkový počet podaných přihlášek na střední školy v KHK v rámci přijímacího řízení má minimální vypovídací hodnotu vzhledem k tomu, že uchazeči mohli opět i ve školním roce 2010/2011 podávat až tři přihlášky
- pokles počtu nově přijatých uchazečů do 1. ročníku středních škol činí ve sledovaném období dvou školních let (stav vždy k 30. 9. daného školního roku) 114, což je 1,8 % (v minulém školním roce byl zaznamenán daleko výraznější pokles nově přijatých žáků, a to 12,5 %)
- pokles počtu žáků v 1. ročníku středních škol činí ve sledovaném období dvou školních let (stav vždy k 30. 9. daného školního roku) 103, což je 1,6 % (v minulém školním roce byl zaznamenán daleko výraznější pokles počtu žáků v 1. ročníku, a to 11,8 %)
- rozdíl mezi počtem žáků v 1. ročníku středních škol v KHK a počtem nově přijatých do 1. ročníku středních škol v KHK k 30. 9. 2011 je 196 (3 % z celkového počtu žáků v 1. ročníku) a je způsoben zejména žáky, kteří opakují první ročník střední školy, či se vrací ke studiu po jeho přerušení

Na základě uvedených statistických údajů v kapitole 1.4 Střední vzdělávání je možno konstatovat, že ve školním roce 2010/2011 pokračoval demografický pokles žáků vstupujících do středního vzdělávání. Do 1. ročníku všech středních škol bez ohledu na zřizovatele nastoupilo (k 30. 9. 2010) v porovnání s uplynulým obdobím celkově méně

žáků než k 30. 9. 2009, jejich úbytek však není zdaleka tak markantní jako v předcházejícím školním roce. Procentní zastoupení nově přijatých žáků do 1. ročníku u jednotlivých oborů či skupin oborů se nepatrně změnilo ve prospěch oborů poskytujících střední vzdělání s výučním listem na úkor oborů maturitních. Statisticky byl zjištěn výraznější pokles celkového počtu žáků ve středních školách v KHK, a to v denní i v ostatních formách vzdělávání.

1.5 Vyšší odborné vzdělávání

V KHK bylo ve školním roce 2010/2011 celkem 11 vyšších odborných škol (dále VOŠ), z nichž 9 je zřizovaných KHK a 2 soukromým zřizovatelem. Všechny vyšší odborné školy v KHK jsou vždy součástí střední školy a navazují na odborné vzdělávání poskytované příslušnou střední školou. Ve sledovaném období nebyly v těchto školách zavedeny nové obory, v některých případech pouze MŠMT prodloužilo platnost akreditace vzdělávacích programů pro stávající obory VOŠ. V rámci optimalizačních změn se stala k 1. 8. 2011 jedna stávající vyšší odborná škola (dříve ve Vyšší odborné škole obnovy venkova a Střední zemědělské škole, Hořice, Riegrova 1403) součástí subjektu vzniklého sloučením tří hořických škol (viz kapitola 1.1).

Celkový počet vyšších odborných škol v KHK bez ohledu na zřizovatele

Tabulka 23: Počty vyšších odborných škol v KHK ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011

Okres	2009/2010	2010/2011
Zřizovatel: KHK		
Hradec Králové	2	2
Jičín	2	2
Náchod	1	1
Rychnov nad Kněžnou	2	2
Trutnov	2	2
Zřizovatel: církev		
	0	0
Zřizovatel: fyzická nebo právnická osoba		
Hradec Králové	2	2
Celkem	11	11

Zdroj: OŠ KÚ

Poznámka: údaje platné k 1. 9. 2009, popř. k 1. 9. 2010

Celkový počet vyšších odborných škol v KHK zůstal ve školním roce 2010/2011 oproti školnímu roku 2009/2010 stejný.

Rada Královéhradeckého kraje rozhodla dne 13. 7. 2011 svým usnesením RK/15/912/2011 kvůli nedostatku studentů o výmazu vyšší odborné školy v rejstříku škol a školských zařízení ve Vyšší odborné škole, Střední odborné škole a Středním odborném učilišti, Kostelec nad Orlicí, Komenského 873, a to od 1. 9. 2012. Tato škola bude mít od téhož data i změněný název.

Názvy vyšších odborných škol v KHK

Tabulka 24: Seznam vyšších odborných škol v KHK ve školním roce 2010/2011

Zřizovatel: KHK
Hradec Králové
1. Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Hradec Králové, Komenského 234
2. Vyšší odborná škola a Střední odborná škola, Nový Bydžov, Jana Maláta 1869
Jičín
3. Gymnázium, střední odborná škola, střední odborné učiliště a vyšší odborná škola, Hořice
4. Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Jičín, Pod Koželuhy 100
Náchod
5. Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod, Pražská 931
Rychnov nad Kněžnou
6. Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Rychnov nad Kněžnou, U Stadionu 1166
7. Vyšší odborná škola, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Kostelec nad Orlicí, Komenského 873
Trutnov
8. Česká lesnická akademie Trutnov – střední škola a vyšší odborná škola
9. Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Trutnov, Procházkova 303
Zřizovatel: právnická nebo fyzická osoba
Hradec Králové
10. Česko-anglické gymnázium, vyšší odborná škola a střední odborná škola podnikatelská, s.r.o.*
11. Obchodní akademie, Vyšší odborná škola cestovního ruchu a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, s.r.o.

Zdroj: OŠ KÚ

Poznámka:* S účinností od 25. 1. 2012 má škola změněný název na CZECH SALES ACADEMY Hradec Králové – vyšší odborná škola a střední odborná škola s.r.o.

Celkový počet studentů, počet studentů 1. ročníku a počet absolventů vyšších odborných škol v KHK

Tabulka 25: Přehled o celkovém počtu studentů, studentů 1. ročníku a absolventů VOŠ v KHK ve školním roce 2009/2010

Zřizovatel	Počet studijních skupin	Počet studentů 2009/2010		Počet studentů 1. ročník 2009/2010		Počet absolventů 2009/2010	
		denní studium	dálkové studium	denní studium	dálkové studium	denní studium	dálkové studium
KHK							
Celkem	38	825	81	354	42	226	33
Církev							
Celkem	0	0	0	0	0	0	0
Fyzická nebo právnická osoba							
Celkem	7	138	0	49	0	55	0
VOŠ celkem	45	963	81	403	42	281	33

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2009, popř. k 30. 9. 2010

Tabulka 26: Přehled o celkovém počtu studentů, absolventů a studentů 1. ročníku VOŠ v KHK ve školním roce 2010/2011

Zřizovatel	Počet studijních skupin	Počet studentů 2010/2011		Počet studentů v 1. ročníku 2010/2011		Počet absolventů 2010/2011	
		denní studium	dálkové studium	denní studium	dálkové studium	denní studium	dálkové studium
KHK							
Celkem	35	797	56	349	39	205	0
Církev							
Celkem	0	0	0	0	0	0	0
Fyzická nebo právnická osoba							
Celkem	6	122	0	58	0	26	0
VOŠ celkem	41	919	56	407	39	231	0

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011

Z tabulek 25 a 26 porovnávajících počty studentů a absolventů VOŠ ve školních letech 2008/2009 a 2009/2010 vyplývá:

- celkový počet studentů všech VOŠ bez ohledu na zřizovatele se snížil v denní formě vzdělávání o 44 (4,6 %), v dálkové formě vzdělávání o 25 (30,9 %)
- počet studentů 1. ročníku VOŠ bez ohledu na zřizovatele v denní i dálkové formě vzdělávání zůstal zhruba stejný (rozdíl je pouze několik studentů)
- počet absolventů VOŠ bez ohledu na zřizovatele v denní formě vzdělávání se snížil o 50 (17,8 %)

Změny v počtech studentů vyšších odborných škol po absolvování 1. ročníku

Tabulka 27: Procentní úbytek počtu studentů VOŠ po absolvování 1. ročníku studia, a to ve dvou následujících školních letech, 2009/2010 a 2010/2011, popř. 2010/2011 a 2011/2012 (denní forma vzdělávání)

Zřizovatel	Počet studentů VOŠ (denní studium)					
	1. roč. 2009/2010	2. roč. 2010/2011	úbytek studentů ve 2. roč. (v %)	1. roč. 2010/2011	2. roč. 2011/2012	úbytek studentů ve 2. roč. (v %)
KHK						
Celkem	354	233	34,2	349	204	41,5
Církev						
Celkem	0	0	0	0	0	0
Fyzická nebo právnická osoba						
Celkem	49	38	22,4	58	50	13,8
VOŠ celkem	403	271	32,8	407	254	37,6

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2009, popř. k 30. 9. 2010, popř. k 30. 9. 2011

Z tabulky 27 porovnávací změny v počtech studentů VOŠ po absolvování 1. ročníku studia (školní roky 2009/2010 a 2010/2011, popř. 2010/2011a 2011/2012) vyplývá:

- zvýšil se procentní úbytek studentů všech VOŠ bez ohledu na zřizovatele po absolvování 1. ročníku oboru (32,8 % → 37,6 %; zvýšení o 4,8 %)
- zvýšil se procentní úbytek studentů VOŠ zřizovaných KHK (34,2 % → 41,5 %; zvýšení o 7,3 %)
- snížil se procentní úbytek studentů VOŠ zřizovaných jinou fyzickou či právníckou osobou po absolvování 1. ročníku oboru (22,4 % → 13,8 %; snížení o 8,6 %)

Na základě uvedených statistických údajů v kapitole 1.5 Vyšší odborné vzdělávání je možno konstatovat, že zájem o studium oborů na VOŠ se ve školním roce 2010/2011 v porovnání s uplynulým obdobím snížil, a to v denní i dálkové formě vzdělávání.

Přetrvává trend odchodu značného procenta studentů z těchto oborů po absolvování 1. ročníku ve VOŠ zřizovaných KHK.

1.6 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných

Školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

KHK byl ve školním roce 2010/2011 zřizovatelem **24 základních škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami**, z nichž tři jsou školami při zdravotnických zařízeních. V pěti z těchto škol byli vzděláváni i žáci v oborech středního vzdělávání. Pro žáky se zdravotním postižením dále KHK zřizoval **tři samostatné střední školy a dvě speciální mateřské školy**. Tři základní a jedna mateřská škola disponují školským zařízením pro výkon ústavní výchovy. Dále KHK zřizuje **pět samostatných školských zařízení pro výkon ústavní výchovy – dětských domovů**.

- **344 dětí navštěvovalo speciální mateřské školy**, 317 z nich byly děti se zdravotním postižením
- **1442 žáků** se vzdělávalo **v základních školách a základních školách speciálních**, z toho 228 žáků ve vzdělávacím programu podle RVP ZŠ, 914 v programu podle RVP ZV LMP (oboje 79-01-C/01 Základní škola) a 300 v programu podle RVP ZŠ speciální (79-01-B/01 ZŠ speciální)
- **1211 žáků** se speciálními vzdělávacími potřebami **se vzdělávalo ve středních školách**

Tabulka 28: Struktura žáků speciálních základních škol zřizovaných KHK podle zdravotního postižení

Zřizovatel - KHK		2009/2010	2010/2011
Mentální postižení		1116	1037
z toho	středně těžké	103	75
	těžké	119	75
	hluboké	3	3
Sluchové postižení		18	20
Zrakové postižení		-	-
Vady řeči		141	106

Tělesné postižení	4	6
Souběžné postižení více vadami	132	169
Vývojové poruchy učení	-	28
Vývojové poruchy chování	24	20
Autismus	48	56
Celkem	1483	1442

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2009, popř. k 30. 9. 2010

Z tabulky 28 ukazující na strukturu žáků speciálních základních škol zřizovaných KHK ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 letech vyplývá:

- poklesl počet žáků s mentálním postižením o 79 (7,1 %)
- vzrostl počet žáků s kombinovanými vadami o 37 (28,0 %)
- vzrostl počet žáků s diagnostikovanými poruchami autistického spektra o 8 (16,7 %)
- na rozdíl od předcházejícího školního roku 2009/2010 byli vykázáni i žáci s vývojovými poruchami učení
- opakovaně nebyl v průběhu dvou školních let vykázáán žádný žák se zrakovým postižením

Tabulka 29: Struktura žáků speciálních základních škol zřizovaných jiným zřizovatelem (soukromé a církevní školy) podle zdravotního postižení

Zřizovatel – soukromá osoba	2009/2010	2010/2011
Mentální postižení	28	26
z toho	středně těžké	7
	těžké	18
	hluboké	-
Sluchové postižení	-	-
Zrakové postižení	-	-
Vady řeči	-	-
Tělesné postižení	-	-
Souběžné postižení více vadami	65	75
Vývojové poruchy chování	-	-
Autismus	5	3
Celkem	98	104

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2009, popř. k 30. 9. 2010

Z tabulky 29 ukazující na strukturu žáků speciálních základních škol (podle postižení) zřizovaných jiným zřizovatelem ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá:

- stoupl celkový počet žáků se zdravotním postižením o 6 (6,1 %)
- stoupl počet žáků s kombinovanými vadami o 10 (15,4 %)

Tabulka 30: Struktura žáků středních škol všech zřizovatelů podle zdravotního postižení

Zřizovatel	Druh postižení	2009/2010	2010/2011
KHK	mentální postižení	721	732
	sluchové postižení	63	55
	zrakové postižení	1	2
	vady řeči	4	4
	tělesné postižení	7	7
	vývojové poruchy učení	40	76
	souběžné postižení více vadami	189	68
	Autismus	1	2
Církev	sluchové postižení	1	1
Jiná FO a PO	souběžné postižení více vadami	13	13
Celkem		1040	960

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2009, popř. k 30. 9. 2010

Z tabulky 30 ukazující na strukturu žáků středních škol (podle postižení) zřizovaných pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 letech vyplývá:

- poklesl celkový počet žáků se zdravotním postižením o 80 (7,7 %)
- výrazně poklesl celkový počet žáků souběžně postižených více vadami, a to o 121 (59,9 %)
- výrazně vzrostl celkový počet žáků s vývojovými poruchami učení, a to o 36 (90 %)

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhalo v souladu s vyhláškou č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších právních předpisů, a zejména v souladu se vzdělávacími potřebami žáků.

Vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných

probíhalo na jednotlivých základních a středních školách podle jejich profilace. Nadaní žáci měli možnost vzdělávání ve specializovaných třídách na základních školách, k 30. 9. 2010 bylo v KHK vykázáno celkem 2 602 žáků ve třídách s rozšířenou výukou některých předmětů zařazených do RVP ZV v ZŠ bez ohledu na zřizovatele. Považujeme-li za mimořádně nadané i žáky, kteří plní povinnou školní docházku ve víceletých gymnáziích, pak bylo v KHK k témuž datu vykázáno v nižším stupni 379 žáků šestiletého gymnázia (1. a 2. ročník) a 1674 žáků osmiletého gymnázia (1. – 4. ročník).

Tabulka 31: Žáci základních škol s rozšířenou výukou některým předmětům z RVP ZV

		Počet žáků
Matematika a její aplikace		387
Člověk a příroda		11
Tělesná výchova		852
Cizí jazyky		507
v tom	anglický jazyk	469
	francouzský jazyk	0
	německý jazyk	18
	ruský jazyk	20
	španělský jazyk	0
	italský jazyk	0
	jiný jazyk	0
Umění a kultura		134
Informační a komunikační technologie		645
Jiné		66

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010

V KHK probíhá grantový projekt s názvem *Vytvoření systému nominace a identifikace dětí, žáků a žáků s mimořádným nadáním a modulu optimalizace uspokojování jejich specifických vzdělávacích potřeb zvyšováním kompetence pedagogických pracovníků a pracovníků základních škol a mateřských škol*. Jeho realizace probíhá od 1. 8. 2009 z dotace z ESF. Řešitelem projektu je Pedagogicko-psychologická poradna Královéhradeckého kraje. Hlavními cíli projektu jsou vytvoření systému včasné identifikace mimořádně nadaných dětí, vzdělávání pedagogů v oblasti znalostí problematiky práce s mimořádně nadanými dětmi mateřských škol, žáky prvního stupně základních škol a vytvoření uceleného systému péče o tyto děti a žáky. Průběžně je vytvářena databáze identifikovaných nadaných dětí a žáků. Výstupem bude metodika použitelná pedagogickou veřejností a pracovníky pedagogicko-psychologických poraden.

Podstatnými cíli projektu je zvýšení odborných kompetencí pedagogů MŠ a ZŠ, jak v identifikaci dětí a žáků s mimořádným nadáním již v předškolním věku a na počátku školní docházky, tak v oblasti uspokojování specifických vzdělávacích potřeb těchto žáků, metodách práce s nadanými žáky apod. Projekt probíhal do ledna 2012.

1.7 Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání

Základní umělecké vzdělávání

Základní umělecké vzdělávání poskytované v základních uměleckých školách (dále ZUŠ) poskytuje základy vzdělání v oboru hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém. Jako druh školy jsou ZUŠ nedílnou součástí vzdělávací soustavy. ZUŠ umožňují vzdělávat mimořádně nadané jedince a odborně je připravit na neprofesionální uměleckou činnost, případně na studium na středních a vysokých školách uměleckého a pedagogického zaměření a na studium na konzervatořích.

Ve školním roce 2010/2011 došlo k rozšíření sítě ZUŠ, a to zřízením Základní umělecké školy JITRO Hradec Králové soukromým zřizovatelem.

Tabulka 32: Počty žáků ZUŠ dle oborů ve školním roce 2009/2010

	Okres	Počet škol	Počet žáků	V oboru				
				tanečním	výtvarném	literárně dramatickém	hudebním s výukou	
							individuální	kolektivní
Obec	HK	6	4 193	692	974	381	1 795	351
	JC	3	1 260	139	250	63	778	30
	NA	7	3 521	493	705	76	1 909	338
	RK	5	2 242	428	426	118	1 010	260
	TU	7**	2 672	469	658	101	1 340	104
	Celkem	28	13 888	2 221	3 013	739	6 832	1 083
Soukr.*	2	496	18	28	51	385	14	
Celkem	30	14 384	2 239	3 041	790	7 217	1 097	

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2009

* jiná právnická/fyzická osoba

** včetně jedné ZUŠ při základní škole

Tabulka 33: Počty žáků ZUŠ dle oborů ve školním roce 2010/2011

	Okres	Počet škol	Počet žáků	V oboru				
				tanečním	výtvarném	literárně dramatickém	hudebním s výukou	
							individuální	kolektivní
Obec	HK	6	3 817	609	996	370	1 770	72
	JC	3	1 367	169	266	61	831	40
	NA	7	3 492	509	659	90	1 958	276
	RK	5	2 288	419	429	145	1 058	237
	TU	7**	2 724	476	666	103	1 407	72
	Celkem	28	13 688	2 182	3 016	769	7 024	697
Soukr.*	3	794	101	40	0	610	43	
Celkem	31	14 482	2 283	3 056	769	7 634	740	

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010

* jiná právnická/fyzická osoba

** včetně jedné ZUŠ při základní škole

Z tabulek 32 a 33, které shrnují údaje o počtu žáků ZUŠ dle oborů ve školním roce 2009/2010 a 2010/2011, vyplývá:

- z celkového počtu 31 ZUŠ je 28 škol zřizovaných obcemi a 3 školy jsou soukromé
- počet všech žáků ZUŠ bez ohledu na zřizovatele vzrostl meziročně o 98 (0,7 %)
- nejnavštěvovanějším oborem ZUŠ bez ohledu na zřizovatele byl ve sledovaném školním roce obor hudební s výukou individuální (52,7 % z celkového počtu žáků ZUŠ), dále obor výtvarný (21,1 %), taneční (15,8 %), literárně-dramatický (5,3 %); nejmenší zájem byl o obor hudební s výukou kolektivní (5,1 %)

Jazykové vzdělávání

Jazykové vzdělávání probíhalo v KHK ve školním roce 2010/2011 kromě výuky v ZŠ, SŠ a v některých MŠ (nepovinně) i v dalších 6 zařízeních. ***Dvě jazykové školy*** jsou součástí středních škol. V Obchodní akademii a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky, Hradec Králové, V Lipkách 692 (zřizovatel KHK) probíhalo vzdělávání ve dvou základních a ve dvou středních kurzech (anglický jazyk). Jednoletý pomaturitní kurz nebyl otevřen. V Obchodní akademii, Vyšší odborné škole cestovního ruchu a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky, s. r. o. (zřizovatel fyzická osoba) neprobíhal žádný jazykový kurz. ***Jednoleté pomaturitní kurzy*** pouze anglického jazyka probíhaly ***ve čtyřech soukromých zařízeních*** v KHK.

Ve srovnání se školním rokem 2009/2010 přibýlo v KHK ve školním roce 2010/2011 jedno zařízení, kde se realizovaly jednoleté pomaturitní kurzy anglického jazyka a ubylo jedno zařízení, kde probíhal jednoletý pomaturitní kurz německého jazyka.

Grantový projekt Brána jazyků otevřená, realizovaný krajským pracovištěm NIDV Hradec Králové, 30. 9. 2011 po více než dvou letech úspěšně skončil. Pomyslnou Bránou jazyků prošlo v KHK 555 účastníků, kteří si zvýšili své jazykové kompetence a získali certifikát za absolvování některého ze čtyř modulů projektu. Tito učitelé obstojí ve srovnání se svými evropskými kolegy, nemusí se obávat účasti na zahraničních konferencích, stážích a seminářích a mohou se směle zapojit se svou školou do mezinárodních projektů. Budou schopni vyučovat své žáky cizímu jazyku prostřednictvím moderních metod nebo zavádět cizí jazyk do výuky svých odborných předmětů.

Jazykové vzdělávání probíhalo i ***v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků i v rámci vzdělávání dospělých.***

Zájmové vzdělávání

Soutěže a přehlídky organizované pro žáky v KHK

KÚ KHK je organizátorem okresních a krajských kol soutěží a přehlídek vyhlášených MŠMT. Při realizaci systému soutěží KÚ KHK spolupracoval se středisky volného času, školami a odbornými garanty jednotlivých soutěží.

Na okresní a krajská kola soutěží a přehlídek v roce 2011 bylo vynaloženo celkem 1 373 000 Kč z účelové dotace poskytnuté MŠMT. Z rozpočtu KHK dále byly tyto soutěže podpořeny finanční částkou ve výši 200 000 Kč.

Setkání organizátorů a vítězů krajských a republikových kol soutěží a přehlídek s představiteli KHK

Již tradičně přijali v září 2011 představitelé KHK vítěze republikových a mezinárodních kol soutěží a organizátory krajských kol soutěží. Setkání se konalo ve velkém sále Zastupitelstva KHK.

Podpora příspěvkových organizací vykonávajících činnost škol a školských zařízení s výbornými výsledky talentovaných žáků

Program Podpory příspěvkových organizací vykonávajících činnost škol a školských zařízení s výbornými výsledky talentovaných žáků umožnil zvýšit úroveň přípravy studentů na soutěže vyhlášené MŠMT, doplnit vybavení školy pro výuku předmětů a v neposlední řadě odměnit pedagogy, kteří se zasloužili o rozvoj talentů v našem kraji. V roce 2011 podpořil kraj střední školy zřizované KHK částkou 149 600 Kč.

Regionální soutěže a přehlídky vyhlašované KHK

KHK v roce 2011 částečně finančně zabezpečoval některé soutěže regionálního charakteru, které mají v kraji dlouhodobou tradici. Pro tyto účely byla z rozpočtu KHK přidělena částka 200 000 Kč.

Tabulka 34: Přehled regionálních soutěží vyhlašovaných KHK v roce 2011

SOUTĚŽE DĚTÍ ZE SOCIÁLNĚ ZNEVÝHODNĚNÉHO PROSTŘEDÍ		
1	Lehkoatletické závody dětí z DDÚ a SVČ	DDÚ Hradec Králové
2	Plavecká štafeta dětí z DDÚ a SVČ	DDÚ Hradec Králové
3	Černobílý gól dětí z DDÚ a SVČ	DDÚ Hradec Králové
4	Běh pro radost dětí z DDÚ a SVČ	DDÚ Hradec Králové
5	Hradecká smeč dětí z DDÚ a SVČ	DDÚ Hradec Králové
6	Krajský přebor žáků ZŠ praktických v přespolním běhu	Speciální ZŠ, Chlumeck nad Cidlinou
DOVEDNOSTNÍ SOUTĚŽE		
7	Železniční modelářství	SVČ Trutnov
8	Open Tour Trutnov 2011	SVČ Trutnov
SPORTOVNÍ SOUTĚŽE		
9	13. ročník Přátelských utkání města Chlumeck nad Cidlinou	DDM Chlumeck nad Cidlinou
10	Středoškolský šestiboj	SVČ Trutnov
UMĚLECKÉ SOUTĚŽE		
11	Soutěž ve zpěvu	SVČ Trutnov
12	Regionální taneční přehlídka dětí ze ZŠ a MŠ	DDM Chlumeck nad Cidlinou
13	8. ročník výtvarné soutěže Školka plná dětí	MŠ Kampanova, Hradec Králové
VĚDOMOSTNÍ SOUTĚŽE		
14	Krajské kolo soutěže poznávání rostlin a živočichů	Biskupské gymnázium, Hradec Králové
15	EKOMLÁDĚ 2011	GYM, SOŠ, SOU a VOŠ, Hořice
16	Talentská soutěž v psaní na klávesnici	Masarykova OA, Jičín
17	Matematický korespondenční seminář pro 4. a 5. třídy, a pro 6. a 7. třídy ZŠ	ZŠ M. Horákové, Hradec Králové
18	Mladý zdravotník	Speciální ZŠ Augustina Bartoše, Úpice

Zdroj: OŠ KÚ

Poznámka: *Názvy škol a školských zařízení jsou v tabulce uvedeny ve zkrácené podobě.*

Vysvětlivky: *DDÚ – dětský diagnostický ústav, DDM – dům dětí a mládeže, SVČ – středisko volného času*

Tělovýchova a sport

Jednou z oblastí činnosti odboru školství KÚ KHK je oblast sportu a volného času dětí a mládeže. Stěžejními aktivitami řešenými v této oblasti v roce 2011 byly dotační programy kraje, projekt Olympiád dětí a mládeže, spolupráce s krajskými a okresními subjekty v oblasti sportu a volnočasových aktivit, spolupráce a zajištění aktivit výboru pro sport,

tělovýchovu a volnočasové aktivity Zastupitelstva KHK, ale i realizace dalších samostatných projektů – například organizace dopravy pro žáky škol na Světový pohár žen v alpských disciplínách „Audi FIS Ski WorldCup 2011“ ve Špindlerově Mlýně. V rámci tzv. „trvalých záštít rady kraje“ byly v roce 2011 znovu podpořeny tradiční významné mezinárodních sportovní akce s dlouholetou tradicí, které se každoročně konají na území KHK.

Olympiády dětí a mládeže České republiky

V průběhu října 2010 - června 2011 byla organizačně zajištěna krajská výprava na Hry V. letní olympiády dětí a mládeže České republiky 2011. Centrem letošního jubilejního ročníku Olympiády dětí a mládeže se staly města Olomouc a Prostějov, kde se sešlo více než 4 200 sportovců a trenérů ze všech 14 krajů České republiky. KHK reprezentovala 322 členná výprava, která patřila k šesti nejpočetnějším krajským reprezentacím. O 273 vybraných sportovců z celého KHK se staralo 47 trenérů a 2 vedoucí výpravy. Sportovci kraje získali celkem 12 zlatých, 8 stříbrných, 13 bronzových medailí a 33 bodovaných míst. V celkovém neoficiálním pořadí krajů obsadila výprava KHK 10. příčku. Úspěšní jsme byli zejména v atletice, cyklistice, kanoistice, karate, orientačním běhu a zpěvu. 24. 10. 2011 se uskutečnilo slavnostní setkání představitelů KHK s medailisty, trenéry a zástupci krajských sportovních svazů k „Hrám V. letní Olympiády dětí a mládeže České republiky 2011“, na kterém představitelé KHK v čele s hejmanem kraje Bc. Lubomírem Francem ocenili nejúspěšnější reprezentanty KHK a poděkovali trenérům a zástupcům krajských sportovních svazů za pomoc při přípravě a realizaci krajské výpravy.

V září 2011 byla zahájena příprava Her V. zimní olympiády dětí a mládeže České republiky 2012. Královéhradecký kraj přihlásil na tyto Olympijské hry dětí a mládeže 92člennou výpravu.

Spolupráce se Všesportovním kolegiem KHK a krajskými sportovními svazy

Významnou součástí práce OŠ KÚ KHK je také spolupráce se subjekty působícími v KHK v oblasti sportu a tělovýchovy. Jedním z hlavních partnerů na krajské úrovni je Všesportovní kolegium Královéhradeckého kraje. Spolupráce s tímto krajským subjektem pokračovala v roce 2011 podle již zaběhnutého systému ověřeného vzájemnou spoluprací v minulých letech (účast na jednáních, vzájemné informování o aktivitách, spolupráce na významných akcích atd.). Všesportovní kolegium KHK však v roce 2011 výrazným způsobem omezilo svou činnost. KHK dále intenzivně spolupracoval s Královéhradeckým krajským sdružením ČSTV a krajskými sportovními svazy. Tyto subjekty se podílely a spolupracovaly s OŠ KÚ KHK na přípravě Her V. letní olympiády dětí a mládeže České republiky 2011 a Her V. zimní olympiády dětí a mládeže České republiky 2012. Vzájemná spolupráce probíhala také v dalších oblastech - účast na jednáních, vzájemné informování o organizovaných akcích aktivitách, spolupráce na významných akcích.

Výbor pro sport, tělovýchovu a volnočasové aktivity Zastupitelstva KHK

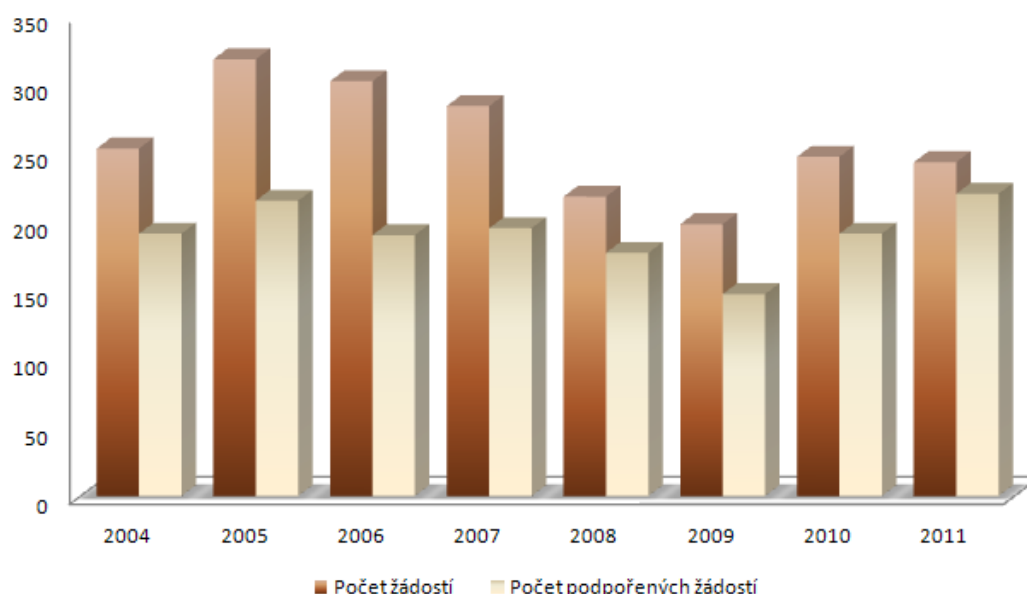
V roce 2008 byl Zastupitelstvem KHK znovu zřízen výbor pro sport, tělovýchovu a volnočasové aktivity. Výbor projednával veškeré materiály týkající se problematiky práce s dětmi a mládeží, tělovýchovy a sportu. Výčet problematik je obsažen v zápisech z jednání výboru, které jsou od roku 2009 zveřejňovány na webových stránkách KHK. Výbor měl v roce 2011 13 členů a uskutečnilo se celkem 8 jednání výboru. Za rok 2011 bylo přijato 48 usnesení.

Dotace KHK v oblasti tělovýchovy a sportu

V roce 2011 KHK vyčlenil na podporu veřejně prospěšných projektů v oblasti tělovýchovy a sportu ze svého rozpočtu částku 5.000.000 Kč. Podpora těchto programů byla v roce 2011 proti roku 2010 zvýšena o více než 1,7 milionu korun. Z dlouhodobého hlediska však tato částka dosahuje pouze 55,5 % z částky vyčleněné na tuto oblast v roce 2004. Celkově bylo v této oblasti v roce 2011 vyhodnoceno 243 předložených projektů. Orgány KHK schválily podporu 220 projektů v 6 vyhlášených programech:

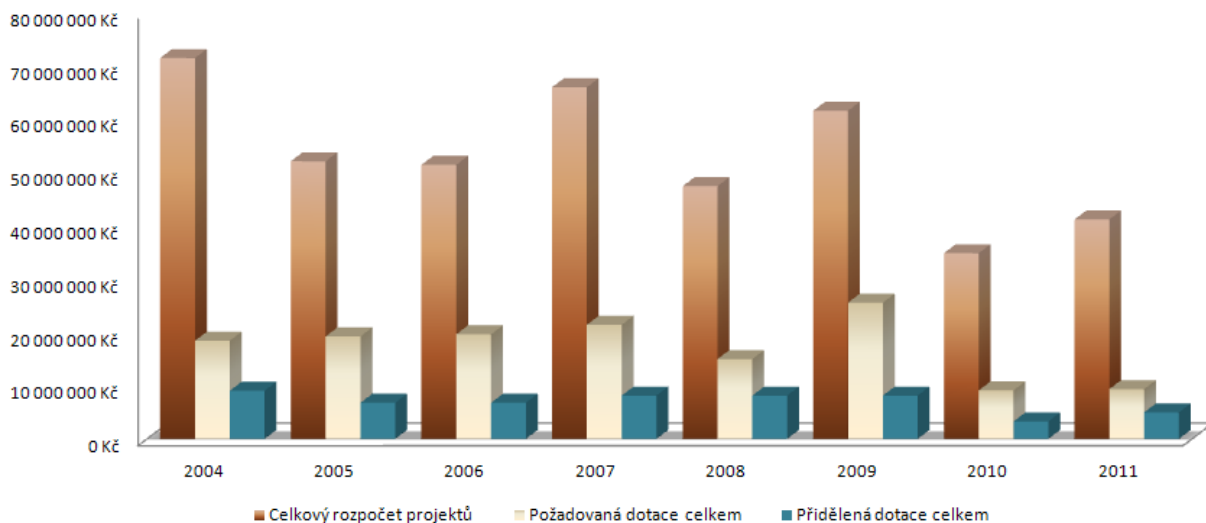
1. Pořádání významných sportovních akcí mládeže
2. Pořádání masových tělovýchovných a sportovních akcí typu "sport pro všechny"
3. Činnost sportovních středisek, sportovních center mládeže a středních škol s rozšířenou sportovní činností
4. Podpora krajských reprezentačních výběrů mládeže a reprezentace na republikových, evropských a celosvětových soutěžích
5. Celoroční pravidelná sportovní činnost mládeže a osob se zdravotním postižením
6. Vzdělávání trenérů a rozhodčích

Graf 1: Počty žádostí v programech KHK vyhlášených v letech 2004 – 2011 v oblasti tělovýchovy a sportu.

Zdroj: OŠ KÚ

Graf 2: Výše podpory v programech KHK vyhlášených v letech 2004 – 2011 v oblasti tělovýchovy a sportu

Zdroj: OŠ KÚ

V roce 2011 bylo snahou KHK v oblasti sportu a tělovýchovy více podpořit občanská sdružení. O tomto faktu svědčí podpora 197 žádostí občanských sdružení, která byla podpořena částkou 4 530 000 Kč (o 1 772 000 Kč více než v roce 2010).

Tabulka 35: Přehled schválených žádostí podle typu žadatelů v programech KHK vyhlášených v roce 2010 v oblasti tělovýchovy a sportu.

Typ žadatele	Počet žádostí	Výše dotace
Fyzická osoba	3	55 000 Kč
Nadační fond	1	25 000 Kč
Obecně prospěšná společnost	1	16 000 Kč
Příspěvková organizace	16	288 000 Kč
Společnost s ručením omezeným	2	41 000 Kč
Občanské sdružení	197	4 530 000 Kč
Celkový součet	220	4 955 000 Kč

Zdroj: OGD KÚ

Tabulka 36: Souhrnné informace o dotačních programech KHK v oblasti tělovýchovy a sportu vyhlášených na rok 2011

Označení programu	Název programu	Počet projektů	Celkový rozpočet projektů	Požadavek	Počet podpořených projektů	Přidělená výše	Podíl podpořených projektů - počet	Podíl podpořených projektů - údaj v Kč
11SMR09	Pořádání významných sportovních akcí mládeže	75	9 335 878 Kč	2 733 676 Kč	68	1 447 000 Kč	91%	53%
11SMR10	Pořádání masových tělovýchovných a sportovních akcí typu "sport pro všechny"	61	9 265 920 Kč	2 009 761 Kč	51	914 000 Kč	84%	45%
11SMR12	Činnost sportovních středisek, sportovních center mládeže a středních škol s rozšířenou sportovní činností	24	6 090 391 Kč	1 152 600 Kč	22	781 000 Kč	92%	68%
11SMR15	Podpora krajských reprezentačních výběrů mládeže a reprezentace na republikových, evropských a celosvětových soutěžích	26	2 380 745 Kč	1 086 200 Kč	25	616 000 Kč	96%	57%
11SMR16	Celoroční pravidelná činnost mládeže a osob se zdravotním postižením	47	13 407 712 Kč	1 979 042 Kč	45	945 000 Kč	96%	48%
11SMR17	Vzdělávání trenérů a rozhodčích	10	629 975 Kč	358 175 Kč	9	252 000 Kč	90%	70%
Celkem		243	41 110 621 Kč	9 319 454 Kč	220	4 955 000 Kč	91%	57%

Zdroj: OGD KÚ

V průběhu června - listopadu 2011 bylo připraveno vyhlášení nových dotačních programů KHK pro rok 2012. Při přípravě těchto programů spolupracoval odbor školství s odborem grantů a dotací. Nově byl do portfolia dotačních programů KHK zařazen program na podporu vrcholového a výkonnostního sportu.

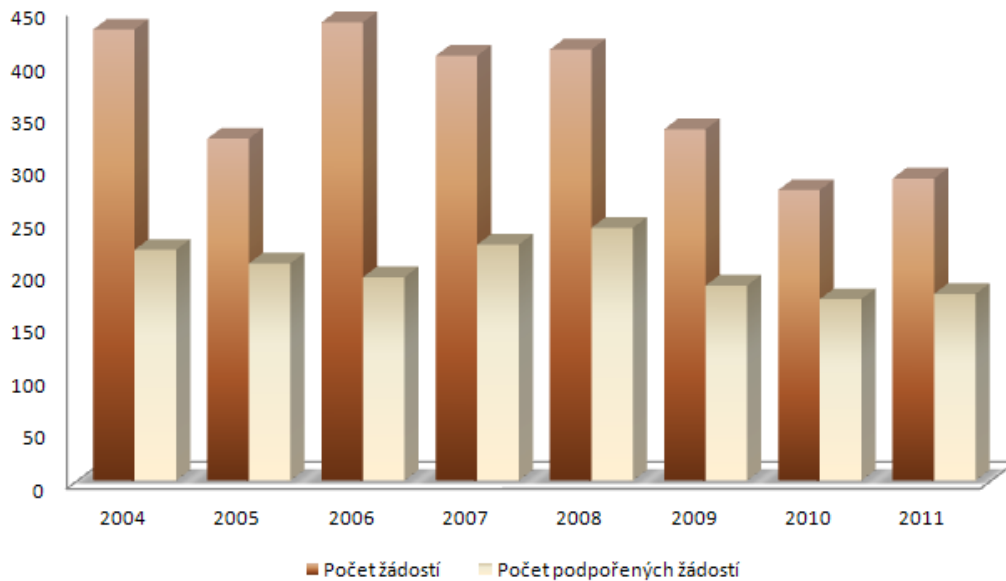
V březnu 2011 byl odborem školství KÚ KHK zorganizován a realizován výjezd dětí škol KHK na Světový pohár žen v alpských disciplínách „Audi FIS Ski WorldCup 2011“, který se konal 11. – 12. 3. 2011 se ve Špindlerově Mlýně. Na 11. 3. 2011 KHK zajistil a uhradil dopravu pro žáky a jejich doprovod včetně propagačních předmětů. Akce se zúčastnilo více než 960 účastníků z 22 škol z celého KHK.

Děti a mládež – volný čas

Jednou z dlouhodobých priorit KHK je podpora různorodě zaměřených aktivit pro děti a mládež ve volném čase. Tato priorita je realizována zejména prostřednictvím podpory subjektů působících v této oblasti, a to každoročně vyhlášenými dotačními programy KHK. V roce 2011 KHK vyčlenil na podporu veřejně prospěšných projektů v oblasti práce s dětmi a mládeží ze svého rozpočtu částku 3 500 000 Kč. Proti roku 2010 došlo ke zvýšení alokace na tuto oblast o cca 250 000 Kč. Ve srovnání s rokem 2004 tato částka dosahuje pouze 58,3 % částky vyčleněné k tomuto účelu. Celkově bylo v roce 2011 v oblasti volnočasových aktivit vyhodnoceno 288 předložených projektů. Zastupitelstvo KHK schválilo podpoření 178 projektů v 5 vyhlášených programech:

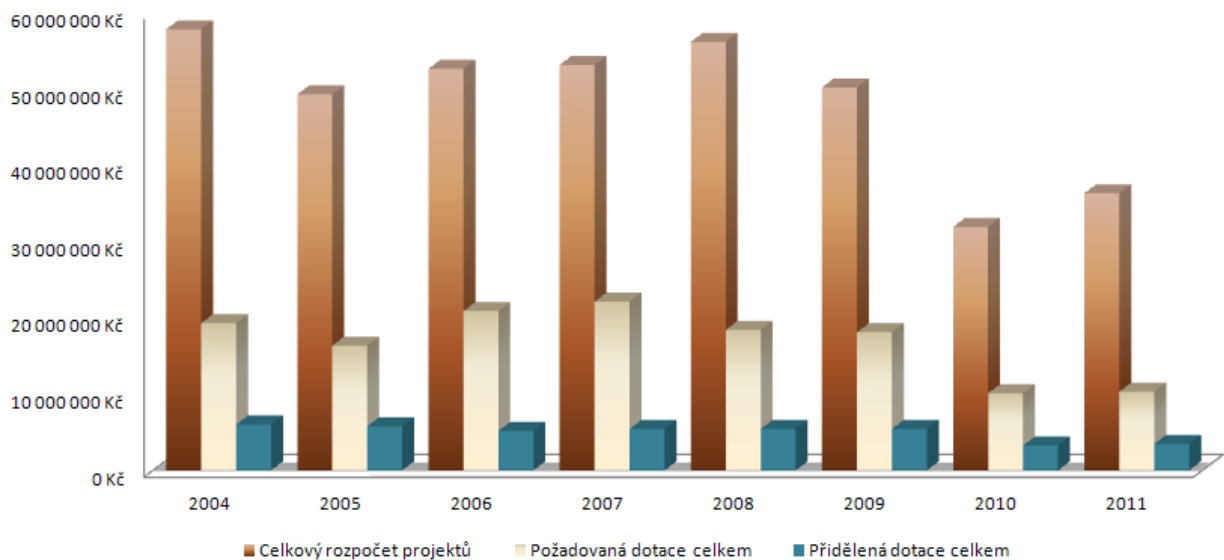
1. Celoroční činnost ve volném čase dětí a mládeže
2. Akce pro děti a mládež ve volném čase
3. Mezinárodní spolupráce dětí a mládeže
4. Vzdělávání vedoucích a dalších dobrovolných pracovníků
5. Podpora krajských článků organizací dětí a mládeže

Graf 3: Počty žádostí v programech KHK vyhlášených v letech 2004 – 2011 v oblasti volnočasových aktivit

Zdroj: OŠ KÚ

Graf 4: Výše podpory v programech KHK vyhlášených v letech 2004 – 2011 v oblasti volnočasových aktivit

Zdroj: OŠ KÚ

Tabulka 37: Souhrnné informace o dotačních programech KHK v oblasti práce s dětmi a mládeží vyhlášených na rok 2011

Označení programu	Název programu	Počet projektů	Celkový rozpočet projektů	Požadovaná dotace	Počet podpořených projektů	Přídělná částka	Podíl podpořených projektů - počet	Podíl podpořených projektů - údaj v Kč
11SMR01	Celoroční činnost ve volném čase dětí a mládeže	84	13 639 148	3 148 467	64	1 065 000	76%	34%
11SMR02	Akce pro děti a mládež ve volném čase	93	13 063 605	3 179 518	42	793 000	45%	25%
11SMR05	Mezinárodní spolupráce dětí a mládeže	30	4 230 310	1 164 244	17	484 000	57%	42%
11SMR07	Vzdělávání vedoucích a dalších dobrovolných pracovníků	12	1 235 600	430 400	8	205 000	67%	48%
11SMR08	Podpora krajských článků organizací dětí a mládeže	5	467 900	206 500	5	131 000	100%	63%
11SMR13	Obnova a údržba materiálně technického vybavení	64	3 725 268	2 181 225	42	787 000	66%	36%
	Celkem	288	36 361 831	10 310 354	178	3 465 000	62%	34%

Zdroj: OGD KÚ

Poznámka: finanční částky v tabulce 37 jsou uvedeny v Kč

Tabulka 38: Přehled schválených žádostí podle typu žadatelů v programech KHK vyhlášených v roce 2010 v volnočasových aktivit

Typ žadatele	Počet žádostí	Výše dotace
Církevní organizace	3	35 000 Kč
Fyzická osoba podnikající	1	23 000 Kč
Obec	1	20 000 Kč
Občanské sdružení	150	2 848 000 Kč
Příspěvková organizace	20	514 000 Kč
Společnost s ručením omezeným	1	15 000 Kč
Školská právnická osoba	1	10 000 Kč
Celkový součet	177	3 465 000 Kč

Zdroj: OGD KÚ

Společně s dotačními programy na oblast sportu a tělovýchovy bylo v průběhu června - listopadu 2011 připraveno vyhlášení nových dotačních programů na oblast volnočasových aktivit KHK pro rok 2012. Společně s OGD KÚ KHK byly navrženy a schváleny významné změny v systému dotačních programů na oblast volnočasových aktivit. Hlavní změna spočívá v zaměření dotačních programů na konkrétní typ žadatelů a vznik nových souhrnných programů na podporu celoroční činnosti organizací dětí a mládeže a organizací pracujících s dětmi a mládeží s regionální působností.

Spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi

Nestátní neziskové organizace (dále jen NNO) jsou významným prvkem v systému práce s dětmi a mládeží a KHK jejich činnost podporuje zejména pravidelně vyhlašovanými dotačními programy. Kromě této podpory spolupracuje KHK s významnými partnery, kterými jsou zejména krajské články jednotlivých sdružení a další subjekty s krajskou a celorepublikovou působností (např. Aliance dětí a mládež KHK, krajské subjekty celostátních občanských sdružení dětí a mládeže: Junák – Svaz skautů a skautek ČR, Sdružení Pionýr, A-TOM, Duha apod.). V rámci vyhlašovaných dotačních programů KHK podporuje a sám i realizuje vzdělávací aktivity zaměřené na dobrovolné i profesionální pracovníky pracující s dětmi a mládeží v jejich volném čase. Kromě těchto aktivit byly KHK podpořeny také významné republikové i regionální akce probíhající na území KHK. K nim patří například Bambiriáda 2011, Celostátní velká výměna zkušeností 2011, Regionální vzájemná výměna zkušeností 2011 a další.

1.8 Poradenské služby

Do systému poradenských služeb v KHK patří podle školského zákona školská poradenská zařízení (dále ŠPZ): ***pedagogicko-psychologická poradna a speciálně pedagogická centra.***

Pedagogicko-psychologická poradna Královéhradeckého kraje má územní pracoviště v každém okresním městě.

Poradenské služby jsou zaměřené na prevenci a řešení výukových a výchovných obtíží, sociálně patologických jevů, na vytváření vhodných podmínek, forem a způsobů práce s žáky nadanými a mimořádně nadanými, na zmírňování důsledků zdravotního postižení žáků ve speciálních školách, na integraci žáků se zdravotním postižením a se specifickými poruchami učení a chování a na kariérové poradenství. Úkolem poradenských služeb byla i integrace žáků-cizinců ve školách, prevence projevů rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisí s otázkou kulturní a etnické odlišnosti. Dalším úkolem bylo rozvíjení psychologických a speciálně pedagogických znalostí a profesních dovedností pedagogických pracovníků škol a školských zařízení.

Na území KHK je sedm **speciálně pedagogických center (SPC)**, čtyři **střediska výchovné péče (SVP)** a poradenské služby ve školách.

SPC, která jsou součástí škol zřizovaných KHK:

- SPC pro mentálně postižené, Hradec Králové, Hradecká 1231
- SPC pro děti s vadami sluchu a řeči, Hradec Králové, Štefánikova 549
- SPC pro zrakově postižené, Hradec Králové, Šimkova 879
- SPC pro mentálně postižené a pro děti s vadami řeči, Náchod, Smiřických 1237
- SPC pro mentálně postižené, Trutnov, Žižkova 277

SPC při školách jiných zřizovatelů:

- SPC pro tělesně postižené, Janské Lázně, Obchodní 282
- SPC pro tělesně postižené, Hradec Králové, Hrubínova 1458

Poradenské služby ve školách poskytovali výchovní poradci a školní preventisté rizikového chování ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky

škol, případně i školní psychologové a školní speciální pedagogové. Výchovní poradci na školách byli v kontaktu s jednotlivými úřady práce a okresními pracovišti pedagogicko-psychologické poradny, s kterými pravidelně spolupracovali v problematice kariérového poradenství.

Střediska výchovné péče jsou organizačně součástí Dětského diagnostického ústavu v Hradci Králové, který zřizuje MŠMT. Jde o střediska preventivní péče pro děti a mládež s projevy problémového chování. Na území KHK byla čtyři střediska výchovné péče, dvě v Hradci Králové a po jednom v Náchodě a v Polici nad Metují.

Jejich pracoviště nabízejí všestrannou preventivně výchovnou péči dětem a mládeži s negativními jevy chování, u nichž ještě nejsou důvody pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy ve speciálních výchovných zařízeních. Jsou koncipována buď jako internátní pobytová výchovná zařízení nebo zařízení, která poskytují ambulantní péči i poradenské služby. Koncepce činnosti těchto pracovišť vychází z terapeutické pomoci postavené na respektování charakteristických rysů osobnosti problémových jedinců. Ve většině případů se úzce spolupracuje s rodiči a také s kmenovou školou dítěte.

1.9 Školská zařízení

Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

Ve školním roce 2010/2011 se pedagogičtí i někteří nepedagogičtí pracovníci všech typů škol a školských zařízení zúčastnili značného množství vzdělávacích akcí, které nabízely především Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje a Národní institut pro další vzdělávání (dále jen NIDV) zřizovaný MŠMT. Obě tyto instituce se snaží poskytovat školám a školským zařízením co nejkvalitnější servis a širokou škálu vzdělávacích aktivit. Vedle těchto dvou organizací nabízejí další vzdělávání vysoké školy, kde si pracovníci škol a školských zařízení doplňovali nebo zvyšovali potřebnou kvalifikaci, a komerční vzdělávací instituce. NIDV připravil ve školním roce 2010/2011 širokou nabídku dalšího vzdělávání odpovídajícího koncepčním záměrům vzdělávací politiky státu i aktuálním otázkám KHK. Podrobnější informace o vzdělávání pedagogických pracovníků jsou uvedeny v kapitole 1.11.

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání vytvářela podmínky pro aktivní trávení volného času, pro rozvoj vzdělávání a zájmů, pro realizaci dětí a mládeže, pro činnost relaxační a rekreační. Jejich nejpočetnější cílovou skupinou jsou děti a mládež. Ve své činnosti pravidelně i příležitostně pracovala tato zařízení s dětmi a žáky různého věku, s dětmi a žáky nadanými, ze sociálně znevýhodněného prostředí, s dětmi a žáky zdravotně postiženými. Vedle výše uvedených činností se rovněž zabývala prevencí rizikového chování a spolu s rodinou a školou se podílejí na výchově a rozvoji dětí a mládeže.

Střediska volného času

Střediska volného času (dále jen SVČ) KHK nezřizuje. Ve školním roce 2010/2011 v KHK vykonávalo činnost 24 středisek zřizovaných obcemi, 1 církví a 1 jinou fyzickou či právnickou osobou (tzv. soukromý zřizovatel). Střediska se zabývají nejen činností zájmovou, ale též poskytují metodickou a odbornou pomoc účastníkům, školám a školským

zařízení. Akcí pořádaných SVČ se mohou účastnit nejen děti, žáci a studenti, ale také zákonní zástupci nezletilých účastníků, pracovníci škol a školských zařízení, popřípadě další osoby.

Tabulka 39: Střediska volného času (domy dětí a mládeže, stanice zájmové činnosti) podle zřizovatelů ve školním roce 2009/2010

	Počet zařízení**	Pravidelná činnost		Příležitostná činnost		Táborová činnost	
		počet útvarů	počet účastníků	počet akcí	počet účastníků	počet táborů	počet účastníků
Obec	24	1 270	13 445	3 113	163 722	82	2 696
Církev	1	37	396	0	0	0	0
Soukr.*	1	8	28	0	0	0	0
Celkem	26	1 315	13 869	3 113	163 722	82	2 696

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2009

* jiná právnická nebo fyzická osoba

** včetně středisek volného času při základní škole

Tabulka 40: Střediska volného času (domy dětí a mládeže, stanice zájmové činnosti) podle zřizovatelů ve školním roce 2010/2011

	Počet zařízení**	Pravidelná činnost		Příležitostná činnost		Táborová činnost	
		Počet útvarů	Počet účastníků	Počet akcí	Počet účastníků	Počet táborů	Počet účastníků
Obec	24	1 316	14 411	3 169	173 505	77	2 435
Církev	1	41	348	0	0	0	0
Soukr.*	1	5	18	4	16	0	0
Celkem	26	1 362	14 777	3 173	173 521	77	2 435

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2010

* jiná právnická nebo fyzická osoba

** včetně středisek volného času při základní škole

Z tabulek 39 a 40 porovnávajících školní roky 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá:

- ve sledovaném období došlo k posílení pravidelné a příležitostné činnosti a k oslabení činnosti táborové:
 - počet útvarů pravidelných činností se zvýšil o 47
 - počet účastníků pravidelných činností vzrostl o 908
 - počet akcí v příležitostné činnosti vzrostl o 60
 - počet účastníků příležitostných činností se zvýšil o 9 799
 - počet táborů se snížil o 5
 - počet účastníků táborových činností se snížil o 261
- zmíněný trend koresponduje s vývojem v oblasti zájmového vzdělávání poskytovaného školními družinami a školními kluby (viz níže)

Školní družiny a školní kluby

Školní družiny a školní kluby jsou určeny žákům základních škol, školní družiny zpravidla žákům 1. stupně, školní kluby žákům 2. stupně ZŠ. Zájmové vzdělávání poskytují většinou ve dnech školního vyučování, ale připravují i akce víkendové a prázdninové.

Tabulka 41: Školní družiny ve školním roce 2009/2010

	Počet zařízení	Pravidelná činnost			Příležitostná činnost		Pobytové akce 2-5 dnů		Pobytové akce nad 5 dnů	
		zapsaní účastníci	záj. útvary	účastníci ZÚ	akcí	účastníků	akcí	účastníků	akcí	účastníků
Obec	229	13 074	452	5 304	1 547	47 916	63	1 600	3	81
Kraj	20	430	51	298	152	2 553	3	41	0	0
Církev	4	171	3	16	2	28	1	13	0	0
Soukr*	7	299	34	235	110	1 777	4	94	0	0
Celkem	260	13 974	540	5 853	1 811	52 274	71	1 748	3	81

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2009

* jiná právnická/fyzická osoba

Tabulka 42: Školní družiny ve školním roce 2010/2011

	Počet zařízení	Pravidelná činnost			Příležitostná činnost		Pobytové akce 2-5 dnů		Pobytové akce nad 5 dnů	
		zapsaní účastníci	záj. útvary	účastníci ZÚ	akcí	účastníků	akcí	účastníků	akcí	účastníků
Obec	229	13 185	469	5 816	1 718	56 105	69	1 786	3	75
Kraj	19	404	53	293	174	2 365	3	44	0	0
Církev	4	158	2	18	5	200	1	11	0	0
Soukr*	7	306	28	180	90	1 490	6	117	1	14
Celkem	259	14 053	552	6 307	1 987	60 160	79	1 958	4	89

Zdroj: ÚIV

Poznámka 1: údaje platné k 31. 10. 2010

* jiná právnická/fyzická osoba

Tabulka 43: Školní kluby ve školním roce 2009/2010

	Počet zařízení	Pravidelná činnost			Příležitostná činnost		Pobytové akce 2-5 dnů		Pobytové akce nad 5 dnů	
		zapsaní účastníci	záj. útvary	účastníci ZÚ	akcí	účastníků	akcí	účastníků	akcí	účastníků
Obec	16	1 363	102	1 493	182	6 046	15	323	8	321
Kraj	2	22	4	15	26	215	1	12	0	0
Církev	2	175	0	0	3	50	0	0	0	0
Soukr*	3	104	5	39	24	228	1	48	1	16
Celkem	23	1 664	111	1 547	235	6 539	17	383	9	337

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2009

* jiná právnická/fyzická osoba

Tabulka 44: Školní kluby ve školním roce 2010/2011

	Počet zařízení	Pravidelná činnost			Příležitostná činnost		Pobytové akce 2-5 dnů		Pobytové akce nad 5 dnů	
		zapsaní účastníci	záj. útvary	účastníci ZÚ	akcí	účastníků	akcí	účastníků	akcí	účastníků
Obec	16	1 416	96	1 448	365	9 227	20	488	9	298
Kraj	2	16	2	9	26	171	0	0	0	0
Církev	1	255	24	160	5	56	0	0	0	0
Soukr.*	3	115	3	25	15	119	2	39	0	0
Celkem	22	1 802	125	1 642	411	9 573	22	527	9	298

Zdroj: ÚIV

Poznámka 1: údaje platné k 31. 10. 2010

* jiná právnická/fyzická osoba

Z tabulek 41, 42, 43 a 44 porovnávajících školní roky 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá:

- meziroční snížení počtu zařízení je způsobeno tím, že jedna školní družina a jeden školní klub byly v roce 2010/2011 dočasně mimo provoz
- zájem o služby poskytované školními družinami se vyvíjel následovně:
 - v rámci pravidelné činnosti vzrostl počet zapsaných k pravidelné docházce o 79 a zároveň se zvýšil počet účastníků zájmových útvarů o 454
 - počet účastníků příležitostných akcí vzrostl o 7 886
 - počty účastníků pobytových akcí vzrostly o 210 účastníků pobytových akcí do 5 dnů, zatímco pobytových akcí nad 5 dnů se zúčastnilo o 8 účastníků více
- zájem o služby poskytované školními kluby se vyvíjel takto:
 - počty účastníků pravidelné činnosti se zvýšily o 138 zapsaných účastníků k pravidelné docházce a o 95 účastníků zájmových útvarů
 - počet účastníků příležitostných akcí vzrostl o 3 034
 - počet účastníků pobytových akcí do 5 dnů vzrostl o 144 účastníků, zatímco pobytových akcí nad 5 dnů se zúčastnilo o 39 účastníků méně

Celkově lze konstatovat, že ve školním roce 2010/2011 bylo obecným trendem posilování všech druhů činností s výjimkou dlouhodobých pobytových akcí. Tento trend koresponduje s vývojem charakteristik činnosti středisek volného času (viz výše).

Zařízení školního stravování

Školní stravování má celospolečenský význam, je nástrojem výživové a potravinové politiky státu.

Školní jídelny zajišťují stravování dětí, žáků a studentů, snaží se rozvíjet zdravý životní styl a správné výživové návyky od útlého dětství a tím předcházet vývoji nevhodných stravovacích zvyklostí, nesprávnému vztahu k jídlu a především zdravotním problémům, které souvisejí s nadváhou a obezitou a vedou v pozdějším věku k případům nemocí srdce, mozkových příhod, cukrovky, rakoviny a dalších civilizačních nemocí. Nadváha a obezita školních dětí má ve světě i u nás stoupající tendenci a proto je nutné, aby škola, která předává dětem a žákům teoretické i praktické informace úzce spolupracovala se školní jídelnou, která může a měla by být místem, kde bude docházet k realizaci, edukaci a úpravě stravovacích návyků.

Většina školních jídelen se snaží připravovat stravu chutnou, vyváženou, esteticky upravenou, aby se strávníci nejen nasýtí, ale byli i motivováni ke zdravému stravování. Ke splnění tohoto nelehkého úkolu pomáhá školním jídelnám stále dokonalejší technologické vybavení, které umožňuje co nejšetrnější úpravu potravin, nové receptury a především kvalifikovaní zaměstnanci, kteří vhodnou sestavou jídelníčků s dostatečným množstvím ovoce, zeleniny, ryb, luštěnin a dalších sledovaných potravin dosahují optimálního plnění výživových dávek za ceny dostupné všem dětem a žákům.

Na celostátní konferenci ke školnímu stravování v květnu 2011 byl den 25. 5. vyhlášen Dnem boje proti dětské obezitě jako symbol zdravého životního stylu našich dětí.

Tabulka 45: Přehled počtu školních jídelen a strávníků ve struktuře pěti okresů Královéhradeckého kraje ve školním roce 2009/2010

	Okres	Počet		Stravovaných celkem	Z toho pracovníků	Z toho dětí, žáků	Kapacita	Přepočtení pracovníci
		zařízení	pod-součástí					
Obec	HK	103	114	18 760	1 891	15 181	23 855	290,5
	JC	70	72	10 352	990	8 049	12 723	174,3
	NA	88	105	14 847	1 603	11 129	15 276	241,5
	RK	67	69	7 417	829	5 635	9 505	140,9
	TU	82	108	15 220	1 599	11 524	19 571	238,6
	Celkem	410	468	66 596	6 912	51 518	80 930	1 085,8
Kraj		54	63	22 506	2 952	16 835	20 597	280,1
Soukromník*		12	17	7 222	671	5 500	8 620	91,2
Církev		5	5	416	33	375	0	5,4
Celkem		481	553	96 740	10 568	74 228	110 147	1 462,5

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2009

* jiná právnická/fyzická osoba

Tabulka 46: Přehled počtu školních jídelen a strávníků ve struktuře pěti okresů Královéhradeckého kraje ve školním roce 2010/2011

	Okres	Počet		Stravovaných celkem	Z toho pracovníků	Z toho dětí, žáků	Kapacita	Přepočtení pracovníci
		zařízení	pod-součástí					
Obec	HK	103	115	19 245	1 961	15 651	24 055	289,5
	JC	70	72	10 430	999	8 277	12 906	174,6
	NA	88	106	14 773	1 545	11 086	15 433	248,2
	RK	66	68	7 585	834	5 715	9 431	140,5
	TU	82	108	15 292	1 614	11 679	19 593	237,1
	Celkem	409	469	67 325	6 953	52 408	81 418	1 089,9
Kraj		55	61	21 871	3 034	16 052	20 897	281,2
Soukromník*		13	18	7 247	608	5 541	8 864	99,9
Církev		6	6	429	46	382	480	6,9
Celkem		483	554	96 872	10 641	74 383	111 659	1 477,9

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 31.10.2010

* jiná právnická/fyzická osoba

Tabulka 47: Počty zařízení školního stravování bez ohledu na zřizovatele, stravovaných a pracovníků ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011

	2009/2010	2010/2011	Rozdíl	%
Počet zařízení	481	483	+2	0,4
Počet podsoučástí	553	554	+1	0,2
Stravovaných celkem	96 740	96 872	+132	0,1
- z toho pracovníků	10 568	10 641	+73	0,7
- z toho dětí, žáků	74 228	74 383	+155	0,2
Přepočtení pracovníci	1 462,5	1 477,9	+15,4	1,1

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2009, popř. k 31. 10. 2010

Z tabulky 47 porovnávající počty zařízení, stravovaných a pracovníků ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá:

- stav školních jídelen zřizovaných obcí je vyrovnaný, pouze v okrese Rychnov nad Kněžnou byla zrušena školní jídelna ZŠ a MŠ Synkov – Slemeno
- u školních jídelen zřizovaných soukromníkem byla nově zařazena školní jídelna Mateřské školy JUTA, Dvůr Králové nad Labem, u školních jídelen zřizovaných církví byla zařazena samostatná školní jídelna – vývařovna
- u školních jídelen zřizovaných KHK byla nově zařazena školní jídelna SOŠ a SOU, Hradec Králové, Hradební 1029
- stavy stravovaných dětí, žáků, studentů i zaměstnanců škol a školských zařízení byly ve sledovaném období vyrovnané, rozdíly jsou jen minimální

Školská poradenská zařízení

Mezi školská poradenská zařízení (dále ŠPZ) patří podle školského zákona **pedagogicko psychologické poradny a speciálně pedagogická centra**. Podrobnější informace o nich jsou uvedeny již v kapitole 1.8.

Školská výchovná a ubytovací zařízení

Celková ubytovací kapacita školských ubytovacích zařízení v KHK byla, podobně jako v předcházejícím období, dostačující, ojedinělé problémy s ubytováním žáků měly pouze místní charakter, naprostá většina žádostí byla vyřízena kladně. Proti školnímu roku předcházejícímu **došlo v roce 2010/2011 ke snížení nevyřízených žádostí o ubytování**, a to z 20 na 16 nevyřízených žádostí (o 20 %). Využitelnost kapacity těchto zařízení je srovnatelná se školním rokem 2009/2010. Ve sledovaném období školního roku 2010/2011 pracovalo v zařízeních 11 asistentů pedagoga.

K 31. 10. 2010 bylo v provozu 42 zařízení, z nichž pouze dvě z nich jsou samostatnými subjekty (Domov mládeže, internát a školní jídelna, Hradec Králové, Vocelova 1469/5; Církevní domov mládeže a školní jídelna – výdejna, Denisovo nám. 172, Hradec Králové), zbývající jsou vždy součástí školy.

Tabulka 48: Počty školských výchovných a ubytovacích zařízení bez ohledu na zřizovatele ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011

	2009/2010	2010/2011	Rozdíl	%
Počet zařízení	44	42	- 2	- 4,5
Počet ubytovaných	4025	3798	- 227	- 5,6
Počet lůžek	5394	5140	- 254	- 4,7
Počet vychovatelů/ přepočtený počet	210 / 201,9	201 / 189,6	- 9 / - 12,3	- 4,3 / - 6,1

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2009, popř. k 31. 10. 2010

Z tabulky 48 porovnávající počty zařízení, ubytovaných a pracovníků ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá:

- počet ubytovacích zařízení klesl o dvě
- počet ubytovaných žáků a studentů poklesl o 227 (5,6 %)
- počet vychovatelů (fyzických osob) poklesl o 9 (4,3 %)
- přepočtený úvazek vychovatelů se snížil o 12,3 (6,1 %)

Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči

Mezi zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy v KHK patří dětský diagnostický ústav, dva výchovné ústavy a tři dětské domovy se školou zřizované MŠMT, dále osm dětských domovů (dále DD) zřizovaných KHK.

Další informace v textu se týkají pouze DD zřizovaných KHK.

Dětské domovy, které mají jako součást mateřskou nebo základní školu pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

- Dětský domov, základní škola a školní jídelna, Dolní Lánov 240
- Dětský domov, základní škola, školní družina a školní jídelna Kostelec nad Orlicí, Pelcova 279
- Dětský domov, mateřská škola a školní jídelna, Broumov, třída Masarykova 246

Dětské domovy, které nemají školu:

- Dětský domov a školní jídelna, Nechanice, Hrádecká 267
- Dětský domov a školní jídelna, Vrchlabí, Žižkova 497
- Dětský domov a školní jídelna, Sedloňov 153
- Dětský domov, Potštejn, Českých bratří 141

Dětský domov, který je zřízen při speciální škole:

- Speciální základní škola, Jaroměř, Palackého 142.

Tuto školu navštěvovali žáci s týdenním, popř. dvoutýdenním pobytem, ale i s denní docházkou.

Tabulka 49: Počty dětí v DD zřizovaných KHK ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011

Údaje o dětech celkem	Školní rok		2009/2010	2010/2011
	Počet dětí celkem			259
Umístění na základě	soudního rozhodnutí s výchovou	ústavní	220	217
		ochrannou	0	0
	předběžného opatření		7	7
	žádosti rodičů		11	10
	dobrovolně prodlouženého pobytu		21	23
Děti plnící povinnou školní docházku	Celkem		165	149
Děti před zahájením školní docházky	Celkem		25	20
	z toho ve věku do 3 let		4	1
Děti po ukončení školní docházky	Celkem		69	88
	z toho	od 15 do 18 let	42	55
		18 let a starší	27	33
		ve střední škole mimo zařízení	65	85
		v pracovním poměru	10	0
		nezařazení	2	0
na vysoké škole, VOŠ		2	3	

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 31. 10. 2009, popř. k 31. 10. 2010

Z tabulky 49 porovnávající údaje týkající se počtů dětí v dětských domovech ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá:

- celkový počet dětí umístěných v DD je srovnatelný s předchozím školním rokem
- posuzováno podle věku dětí umístěných v DD lze konstatovat, že se znatelně snížil počet dětí plnících povinnou školní docházku a naopak se zvýšil počet dětí studujících na středních školách
- žádné děti umístěné v DD nebyly v porovnání s předcházejícím školním rokem v pracovním poměru

Školská účelová zařízení

Středisko služeb školám

Středisko služeb školám, Náchod, Kladská 733 je příspěvková organizace KHK, která napomáhala jako každoročně školám a školským zařízením zajišťovat poradenské, informační či ekonomicko-administrativní služby, zabezpečovala materiálně-technické služby (např. prodej učebních pomůcek, školních potřeb a nábytku) a podílela se různými způsoby na zajišťování činnosti škol a školských zařízení v KHK.

Plavecká škola

Hlavní činností **Plavecké školy Zéva, Hradec Králové, Eliščíno nábř. 842** je organizace a realizace plavecké výuky pro žáky 1. stupně základních škol v rámci povinné tělesné výchovy a předplavecké výuky dětí z mateřských škol. V rámci doplňkové činnosti nabízela plavecká škola ve sledovaném období tak jako každoročně pestrou řadu plaveckých aktivit pro klienty různých věkových kategorií. Od zřizovatele nedostává finanční příspěvek na mzdové prostředky, hospodařila s finančními prostředky získanými vlastní činností, přijatými od subjektů na základě uzavřených hospodářských smluv o provedení plavecké výuky a s prostředky získanými v doplňkové činnosti.

Přípravný stupeň základní školy speciální

Informace o dětech vzdělávajících se v tomto druhu zařízení jsou již uvedeny v kapitole 1.6.

1.10 Pracovníci ve školství

Údaje o pracovnících ve školství jsou uvedeny v kapitole 2 Ekonomika a péče o majetek a dále v Přílohách 3, 4 a 5 této zprávy.

1.11 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

V oblasti dalšího vzdělávání zastávalo v roce 2010/2011 významnou roli ŠZ DVPP KHK. Svou programovou nabídkou se snaží pomáhat pracovníkům škol a školských zařízení v jejich práci především na základě přímých podnětů ze škol a školských zařízení. Při tvorbě programové nabídky spolupracuje s institucemi zabývajícími se tvorbou kurikul a dalších školských dokumentů, profesními organizacemi a organizacemi zabývajícími se moderními výukovými formami a metodami. Na pracovištích v Hradci Králové, Jičíně, Náchodě, Rychnově nad Kněžnou a Trutnově připravili pracovníci ŠZ DVPP KHK ve školním roce 2009/2010 celkem 875 vzdělávacích programů a akcí v oborech školský management, pedagogika, psychologie, zdravý životní styl, předškolní a primární pedagogika, český jazyk a literatura, cizí jazyky, společenskovední předměty, matematika a fyzika, biologie, chemie, environmentální výchova a zeměpis, tělesná výchova, estetická výchova, odborné předměty, odborné školství, informatika, pedagogika volného času a další.

Tabulka 50: Počty akcí ŠZ DVPP KHK v letech 2009/2010 a 2010/2011

Období	Počet plán. akcí	Počet uskut. akcí	Prům. měs. počet akcí	Celk. počet účastníků	Prům. měsíční počet účastníků	Prům. počet účastníků na akci	Přepočtený počet pracovníků zařízení
2009/2010	841	560	56	8 293	829	14,8	9,4
2010/2011	875	506	51	6 563	656	12,9	9,5

Zdroj: ŠZ DVPP

Poznámka: údaje platné za období 1. 9. 2009 – 30. 6. 2010, popř. 1. 9. 2010 – 30. 6. 2011

Nabídka vzdělávacích programů byla v roce 2010/2011 navýšena o 34 akcí (4 %). Uskutečnilo se však pouze 506 akcí, což je důsledek zhoršené finanční situace škol a školských zařízení v částce ONIV. Počet akcí poklesl o 54 (9,6 %) oproti roku předcházejícímu. Dalším důvodem poklesu uskutečněných akcí je také zapojení škol a školských zařízení do nejrůznějších projektů.

Tabulka 51: Počty akcí v ŠZ DVPP KHK zaměřených na jednotlivé obory ve školním roce 2009/2010

Oblast	Celkový počet účastníků	Počet akcí	Průměrný počet účastníků
Management	1 224	57	21,4
Pg/Ps	3 156	165	19,1
Humanitní obory	634	39	16,2
Přírodovědné obory	409	40	10,2
Výuka cizích jazyků	341	36	9,4
ICT	74	22	8,3
Výchovy	1 907	161	11,8
Ostatní oblasti	548	40	13,7
Celkem	8 293	560	14,8

Zdroj: ŠZ DVPP

Poznámka: údaje platné za období 1. 9. 2009 – 30. 6. 2010

Tabulka 52: Počty akcí v ŠZ DVPP KHK zaměřených na jednotlivé obory ve školním roce 2010/2011

Oblast	Celkový počet účastníků	Počet akcí	Průměrný počet účastníků
Management	1 333	71	18,7
Pg/Ps	1 787	110	16,2
Humanitní obory	449	41	10,9
Přírodovědné obory	187	16	11,6
Výuka cizích jazyků	336	40	8,4
ICT	107	8	13,3
Výchovy	892	116	7,6
Ostatní oblasti	1 472	104	14,1
Celkem	6 563	506	12,9

Zdroj: ŠZ DVPP

Poznámka: údaje platné za období 1. 9. 2010 – 30. 6. 2011

K nejvíce obsazovaným patřily následující akce:

Právní vědomí ve školní praxi (130 účastníků), Celostátní konference pracovníků DMI (113 účastníků), Agrese a agresivita u dětí a mládeže (78 účastníků), Celostátní konference vychovatelů ŠD (62 účastníků), Práce s žáky s SVP (68 účastníků), Osobnost učitele a žáka, problémy současné školy (67 účastníků), Komunikace s agresivním žákem a rodičem (55 účastníků), Jak prožít spokojený život a nezbláznit se (55 účastníků), Problematika odměňování ve školství dle aktuální legislativy (55 účastníků), Moderní trendy ve školních jídelnách (52 účastníků), Poradenství ve škole a školském zařízení a jeho možnosti (47 účastníků), Ani jeden matematický talent nazmar (45 účastníků), Aktivizační metody pro rozvoj čtenářské gramotnosti (44 účastníků), Jak se v pedagogické práci vyvarovat syndromu vyhoření (43 účastníků), Vedení lidí koučováním (40 účastníků), Zákon o pedagogických pracovnících (39 účastníků), Sborovna a vztahy v ní (39 účastníků), Praktické použití interaktivní tabule (38 účastníků), Krizové situace ve školním prostředí (36 účastníků), Pedagogická diagnostika dítěte v MŠ (36 účastníků), Vybrané kapitoly

z trestního práva (35 účastníků), Budeme mít školáka (35 účastníků), Na pomoc učitelkám MŠ (32 účastníků), Setkání ředitelů MŠ (31 účastníků).

V daném školním roce byla realizována následující kvalifikační studia:

Studium pro ředitele škol a školských zařízení, Studium pedagogiky A a B, Studium pro výkon specializovaných činností – prevence sociálně patologických jevů a Asistent pedagoga.

Dále bylo realizováno vzdělávání v rámci projektu Ředitel 2012 a pokračovala činnost Regionálního konzultačního centra pro podporu zavádění ŠVP v SOV.

Organizace uspořádala 4 akce celostátního charakteru – Celostátní konference pracovníků DMI, Celostátní konference vychovatelů ŠD, Celostátní konference učitelů matematiky a Celostátní setkání krajských vzdělávacích zařízení.

1.12 Další vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení

Aktivita dalšího vzdělávání dospělých probíhaly v KHK v centrech odborného vzdělávání (dále COV) zřízených při čtyřech středních školách zřizovaných KHK, ale i na dalších středních školách v KHK, které jsou často partnerskými organizacemi zmiňovaných COV. COV jsou v rámci finančních možností vybavována nejmodernější technikou a technologiemi potřebnými k výuce, pro jejichž financování byly využívány i finanční prostředky získané pomocí projektů z ESF. Jednotlivá COV průběžně sledovala situaci na trhu vzdělávání i na trhu práce a pružně reagovala na měnící se podmínky.

COV jsou zřízena na následujících školách:

- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Hradební 1029 - ***Centrum odborného vzdělávání ve strojírenství a obnovitelných zdrojích energie***
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Vocelova 1338 - ***Centrum odborného vzdělávání pro automobilový průmysl a dopravu***
- Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod, Pražská 931 - ***Centrum odborného vzdělávání ve stavebnictví***
- Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola - ***Centrum odborného vzdělávání v lesnictví***

V sledovaném období pokračoval projekt UNIV 2 KRAJE, jehož cílem je postupná proměna škol v centra celoživotního učení. Školy zapojené do projektu kromě výuky počátečního vzdělávání připravily a nabízely vzdělávací programy pro dospělé. Ty byly vytvářeny zejména na základě požadavků úřadu práce a sociálních partnerů. Rozšíření vzdělávací nabídky bylo motivací ke zvýšení účasti obyvatel na dalším vzdělávání a zároveň řešením, jak využít materiální a personální podmínky škol při stávajícím propadu počtu žáků v období demografického poklesu.

Projekt UNIV 2 KRAJE je národní projekt Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, jehož řešitelem je Národní ústav odborného vzdělávání. Projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

Do projektu UNIV 2 KRAJE je zapojeno v Královéhradeckém kraji 22 škol.

V rámci všech středních škol v KHK se stalo ***autorizovanou osobou k 31. 8. 2011 již 14 škol pro celkem 46 různých dílčích kvalifikací.***

Tabulka 53: Seznam autorizovaných osob z řad středních škol v KHK

Název dílčí kvalifikace	Kód	Název autorizované osoby (školy)
Průvodce cestovního ruchu	65-021-N	Obchodní akademie, VOŠ cestovního ruchu a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, s.r.o.
Výpomoc při přípravě pokrmů	65-005-E	Odborné učiliště, Hradec Králové
Výpomoc při obsluze hostů	65-012-E	Odborné učiliště, Hradec Králové
Výroba knedlíků	65-013-E	Odborné učiliště, Hradec Králové
Úklidové práce v bytovacím zařízení - pokojská	65-015-E	Odborné učiliště, Hradec Králové
Kuchař expedient	65-011-E	Odborné učiliště, Hradec Králové
Práce v bytovacím zařízení	65-014-E	Odborné učiliště, Hradec Králové
Příprava pokrmů pro rychlé občerstvení	65-003-E	Odborné učiliště, Hradec Králové
Výroba trvanlivého pečiva	29-004-E	Odborné učiliště, Hradec Králové
Výroba nečokoládových cukrovinek	29-027-E	Odborné učiliště, Hradec Králové
Montér suchých staveb	36-021-H	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Vocelova 1338
Zhotovitel zateplovacích systémů	36-022-H	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Vocelova 1338
Topenář	36-004-H	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Vocelova 1338
Tesař	36-051-H	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Vocelova 1338
Montér vnitřního rozvodu vody a kanalizace	36-003-H	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Vocelova 1338
Malíř	39-001-H	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Vocelova 1338
Lakýrník a natěrač	39-002-H	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Vocelova 1338
Zedník	36-020-H	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Vocelova 1338
Detektiv koncipient	68-009-M	Střední odborná škola ochrany osob a majetku Malé Svatoňovice s.r.o.
Strážný	68-008-E	Střední odborná škola ochrany osob a majetku Malé Svatoňovice s.r.o.
Výpomoc při přípravě pokrmů	65-005-E	Střední odborné učiliště společného stravování, Teplice nad Metují
Ubytování v soukromí	65-016-H	Střední odborné učiliště společného stravování, Teplice nad Metují
Příprava teplých pokrmů	65-001-H	Střední odborné učiliště společného stravování, Teplice nad Metují
Příprava minutek	65-004-H	Střední odborné učiliště společného stravování, Teplice nad Metují
Výpomoc při obsluze hostů	65-012-E	Střední odborné učiliště společného stravování, Teplice nad Metují
Výroba knedlíků	65-013-E	Střední odborné učiliště společného stravování, Teplice nad Metují
Úklidové práce v bytovacím zařízení - pokojská	65-015-E	Střední odborné učiliště společného stravování, Teplice nad Metují
Příprava pokrmů studené kuchyně	65-002-H	Střední odborné učiliště společného stravování, Teplice nad Metují
Kuchař expedient	65-011-E	Střední odborné učiliště společného stravování, Teplice nad Metují
Jednoduchá obsluha hostů	65-007-H	Střední odborné učiliště společného stravování, Teplice nad Metují
Složitá obsluha hostů	65-008-H	Střední odborné učiliště společného stravování, Teplice nad Metují
Barman	65-009-H	Střední odborné učiliště společného stravování, Teplice nad Metují
Práce v bytovacím zařízení	65-014-E	Střední odborné učiliště společného stravování, Teplice nad Metují
Zámečnick	23-003-H	Střední škola - Podorlické vzdělávací centrum, Dobruška
Opravář strojů a zařízení	23-001-H	Střední škola - Podorlické vzdělávací centrum, Dobruška
Montér ocelových konstrukcí	23-002-H	Střední škola - Podorlické vzdělávací centrum, Dobruška
Pěstitel základních plodin	41-043-H	Střední škola a Základní škola Nové Město nad Metují
Chovatel a ošetřovatel skotu	41-044-H	Střední škola a Základní škola Nové Město nad Metují
Správce operačních systémů pro malé a střední organizace	18-001-M	Střední škola aplikované kybernetiky s.r.o.
Výroba jemného pečiva	29-002-H	Střední škola potravinářská, Smiřice, Gen. Govorova 110
Výroba chleba a běžného pečiva	29-001-H	Střední škola potravinářská, Smiřice, Gen. Govorova 110

Výroba zákusků a dortů	29-007-H	Střední škola potravinářská, Smiřice, Gen. Govorova 110
Výroba restauračních moučníků	29-012-H	Střední škola potravinářská, Smiřice, Gen. Govorova 110
Výroba a zpracování modelovací a marcipánové hmoty	29-008-H	Střední škola potravinářská, Smiřice, Gen. Govorova 110
Příprava teplých pokrmů	65-001-H	Střední škola potravinářská, Smiřice, Gen. Govorova 110
Příprava minutek	65-004-H	Střední škola potravinářská, Smiřice, Gen. Govorova 110
Příprava pokrmů studené kuchyně	65-002-H	Střední škola potravinářská, Smiřice, Gen. Govorova 110
Jednoduchá obsluha hostů	65-007-H	Střední škola potravinářská, Smiřice, Gen. Govorova 110
Podkovář	41-031-H	Střední škola řemeslná
Pomocník podkováře	41-039-E	Střední škola řemeslná
Zemědělský kovář	41-030-H	Střední škola řemeslná
Výpomoc při přípravě pokrmů	65-005-E	Střední škola, Nové Město nad Metují, Husovo nám. 1218
Příprava teplých pokrmů	65-001-H	Střední škola, Nové Město nad Metují, Husovo nám. 1218
Příprava minutek	65-004-H	Střední škola, Nové Město nad Metují, Husovo nám. 1218
Výroba knedlíků	65-013-E	Střední škola, Nové Město nad Metují, Husovo nám. 1218
Příprava pokrmů studené kuchyně	65-002-H	Střední škola, Nové Město nad Metují, Husovo nám. 1218
Kuchař expedient	65-011-E	Střední škola, Nové Město nad Metují, Husovo nám. 1218
Složitá obsluha hostů	65-008-H	Střední škola, Nové Město nad Metují, Husovo nám. 1218
Stavební truhlář	33-002-H	Střední uměleckoprůmyslová škola hudebních nástrojů a nábytku
Zámečnick	23-003-H	VOŠ a Střední průmyslová škola
Zhotovitel zateplovacích systémů	36-022-H	VOŠ stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod, Pražská 931
Tesař	36-051-H	VOŠ stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod, Pražská 931
Zedník	36-020-H	VOŠ stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod, Pražská 931
Pokrývač skládaných krytin střech historických budov	36-032-H	VOŠ stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod, Pražská 931
Pokrývač skládaných krytin tvarově složitých střech	36-031-H	VOŠ stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod, Pražská 931
Pokrývač skládaných krytin	36-030-H	VOŠ stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod, Pražská 931
Tapetář	39-003-H	VOŠ stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod, Pražská 931
Malíř	39-001-H	VOŠ stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod, Pražská 931
Lakýrník a natěrač	39-002-H	VOŠ stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod, Pražská 931

Zdroj: NUOV

Poznámka: údaje platné k 31. 8. 2011

1.13 Prevence rizikového chování, environmentální výchova a výchova k udržitelnému rozvoji, multikulturní výchova a vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

Prevence rizikového chování

Prevence rizikového chování je plněna v souladu se Strategií prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy na období 2009 – 2012, a dalšími platnými metodickými pokyny a dále se strategickými dokumenty KHK.

Preventivní programy realizované školami a školskými zařízeními v KHK v roce 2011 účelově dotované z finančních prostředků MŠMT

V roce 2011 bylo podáno 20 žádostí do vyhlášeného dotačního programu v působnosti resortu MŠMT na neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na realizaci aktivit v oblasti prevence rizik chování pro školy a školská zařízení a NNO, které realizují preventivní programy ve školách a školských zařízeních v KHK. Počet podaných žádostí se oproti roku 2010 snížil o 38 %. Toto výrazné snížení počtu žádostí je už druhým rokem způsobeno transformací dotačního systému, kdy vyhlášovatelem a poskytovatelem dotace je MŠMT, nikoliv kraj.

Školy a školská zařízení byly podpořeny pro realizaci aktivit v oblasti protidrogové politiky částkou 186 000 Kč, v oblasti prevence kriminality částkou 476 000 Kč. Ve výši 346 000 Kč byly podpořeny dvě NNO. Do KHK z tohoto dotačního titulu byla přidělena částka ve výši 1 064 900 Kč.

Za účelem zvýšení počtů žadatelů o dotace ze státního rozpočtu byl v červnu 2011 upořádán odborem školství KHK informativní seminář. Tohoto semináře se zúčastnilo 46 pedagogických pracovníků.

Dotační program Královéhradeckého kraje v oblasti primární prevence

V souladu s Dotační strategií Královéhradeckého kraje 2010 - 2013 vyhlásil KHK pro rok 2011 dva dotační programy zaměřené na oblast primární prevence, na které vyčlenil finanční prostředky v celkové výši 700 000 Kč

V této oblasti byly vyhlášeny programy:

11SMP01 Programy zaměřené na prevenci rizikového chování

11SMP02 Program podpory a rozvoje zdravého životního stylu

Do programu 11SMP01 podalo žádost 48 subjektů, z nichž bylo podpořeno 30 žádostí v celkové výši 416 00 Kč.

Do programu 11SMP02 podalo žádost 13 subjektů, z nichž bylo podpořeno 12 žádostí v celkové výši 218 000 Kč.

Zbývající částka 66 000,- Kč byla rozdělena třem NNO, které realizují ve školách a školských zařízeních programy zaměřené na jednotlivé typy rizikových projevů chování.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování

OŠ KÚ KHK uspořádal pro školní metodiky prevence ve spolupráci s PaedDr. Lenkou Kubrichtovou seminář celorepublikového projektu 7 A - 7x o alergii a astmatu, jehož iniciátorem a odborným garantem je Česká iniciativa pro astma, o.p.s. Semináře se zúčastnilo 39 pedagogů, kteří obdrželi metodické materiály k této problematice včetně edukačních materiálů pro žáky a studenty.

Pro zvýšení kompetencí pedagogických pracovníků a pracovníků školního stravování se v říjnu 2010 uskutečnil vzdělávací seminář zaměřený na moderní školní stravování a nové trendy ve výživě a zdravá výživa jako podmínka zdravého vývoje dětí a prevence nemocí v dospělosti. Tento akreditovaný seminář MŠMT byl zajištěn odbornou lektorkou RNDr. Ludmilou Oliveriusovou, CSc, poradkyní pro zdravý životní styl a moderní výživu. Semináře se zúčastnilo 67 účastníků.

ŠZ DVPP KHK ve školním roce 2010/2011 uskutečnilo celkem 42 vzdělávacích programů v oblasti prevence rizikového chování za účasti 776 pedagogů. Dále pokračovalo čtyřsemestrové studium pro získání způsobilosti k výkonu specializačních činností v oblasti

prevence sociálně patologických jevů. Tohoto studia se účastní 21 školních metodiků prevence.

Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta (EVVO) a výchova k udržitelnému rozvoji

Cílem veškerého dění v oblasti EVVO bylo dosáhnout udržitelného (ekologicky a sociálně odpovědného) života, snaha o prohloubení odpovědného jednání lidí vůči přírodě i mezi lidmi navzájem. Školy a školská zařízení vycházely při EVVO nejen z DZ KHK 2008, ale též z Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Královéhradeckého kraje a Akčního plánu EVVO pro léta 2008 - 2012. EVVO, jako jedno z průřezových témat, je nedílnou součástí školních vzdělávacích plánů.

K rozvoji EVVO přispívali významnou měrou školní koordinátoři EVVO. Více jak 50 z nich již absolvovalo specializační studium pro koordinátory EVVO v rozsahu 250 vyučovacích hodin. Dalších 20 koordinátorů absolvovalo toto studium během školního roku 2010/2011 a v srpnu 2011 završili studium složením zkoušky a obhájením závěrečné práce.

Nezastupitelnou roli v EVVO měl krajský koordinátor ekologické výchovy, tuto funkci zastávalo i ve školním roce 2010/2011 Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory – SEVER (dále SEVER). Pro školy zajišťoval krajský koordinátor tradiční krajskou konferenci KAPRADÍ 2010, která se uskutečnila v říjnu 2010 v prostorách Základní a Mateřské školy Josefa Gočára v Hradci Králové. Tohoto setkání se zúčastnilo cca 50 pedagogů ze základních a středních škol. Pro mateřské školy připravil krajský koordinátor 2. regionální setkání mateřských škol KAPRADÍČKO, kterého se zúčastnilo 50 ředitelek a učitelek. V rámci krajské koordinace SEVER dále poskytuje školám metodickou pomoc, poradenství, pravidelné poštovní i emailové rozesílky, semináře a další služby. Nadále pokračoval také projekt M.R.K.E.V (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy), do kterého je zapojeno 80 základních a středních škol, pro mateřské školy probíhá obdobný projekt MRKVIČKA, do kterého je zapojeno 60 mateřských škol.

Sít' středisek ekologické výchovy v KHK poskytuje školám širokou škálu ekologických výukových programů a to jak krátkodobých, tak dlouhodobých. Největší objem ekologických výukových programů poskytuje SEVER, který v roce 2010/2011 uskutečnil více jak 550 ekologických výukových programů, kterých se zúčastnilo přes 10000 žáků všech typů škol. Školy dále hojně využívají programy středisek jako: INEX-SDA Kostecké Horky, Centrum rozvoje Česká Skalice, Muzeum přírody Český ráj, Ekocentrum Orlice a ZOO Dvůr Králové. Nabízené programy byly zaměřeny např. na poznávání a pochopení přírody a přírodních vztahů a vazeb, na mezilidské vztahy a fungování lidské společnosti, na stav životního prostředí, na postavení člověka v přírodě a jeho historický vývoj apod.

SEVER také organizačně zajišťoval společný grantový a asistenční program Škola proudřitelný život. Cílem programu je vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje a zapojení veřejnosti do konkrétních akcí směřujících ke zlepšení životního prostředí v místě. Iniciačními centry udržitelného rozvoje a změn v obci se stávají školy, které následně projekty realizují.

V rámci tohoto programu byly podpořeny 3 školy:

- Základní škola, Milady Horákové 258, Hradec Králové – projekt Dětské hřiště Sluníčko – 55 000 Kč
- Základní škola Mateřská škola Machov, okres Náchod – projekt Z náměstí do lesa - Vrať, co sis vypůjčil! – 44 310 Kč
- Základní škola Vrchlabí, Školní 1336 – projekt Pozor, mina! – 53 000 Kč

SEVER je garantem i dalších projektů, do kterých je zapojena řada škol z celého kraje, k nejdůležitějším patří mezinárodní projekt SIEU - Školy pro inteligentní využívání energie, mezinárodní projekt Carbon Detectives Europe (Uhlíkoví detektivové), Ekoškola, Putování časem a prostorem, Za Naturou na túru a Týden pro udržitelný život.

V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti EVVO probíhaly v tomto školním roce dva velké projekty: Sever školám, školy sobě a Environmentální vzdělávání pedagogů, v rámci kterého probíhá doškolování kvalifikovaných koordinátorů EVVO, vzdělávání a podpora pedagogických týmů, konference a další odborné semináře pro pedagogy.

Multikulturní výchova a vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

Jednou ze zásad, na nichž je založeno vzdělávání, je rovný přístup ke vzdělávání bez jakékoliv diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, etnického nebo sociálního původu nebo jiného postavení občana. Vzdělávání přitom pomáhá vyrovnávat se se vzrůstající národnostní a etnickou rozdílností doprovázenou někdy výrazně jinými kulturními zvyky.

V zájmu naplnění výše zmíněné zásady jsou pro děti se sociálním znevýhodněním na základních školách zřizovány přípravné třídy a ve školách všech stupňů se vytvářejí pracovní místa asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním.

Tabulka 54: Počty dětí v přípravných třídách

Školní rok	Počet škol	Počet tříd	Počet dětí
2009/2010	7	7	85
2010/2011	7	7	81

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2009, popř. k 30. 9. 2010

Z tabulky 54 porovnávající školní roky 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá:

- ve školním roce 2010/2011 zůstal počet škol, kterým byl udělen souhlas se zřízením přípravných tříd, shodný
- počet dětí vzdělávajících se v přípravných třídách se snížil o 4

Od roku 2005 je MŠMT každoročně vyhlašován rozvojový program umožňující školám, v nichž se vzdělávají žáci se sociálním znevýhodněním, žádat o dotaci na asistenty pedagoga pro tyto děti, žáky a studenty na období jednoho kalendářního roku.

Tabulka 55: Asistenti pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním

Kalendářní rok	Počet škol	Počet asistentů pedagoga	Výše přidělené dotace
2010	13	18	3 089 093,- Kč
2011	14	18	2 470 705,- Kč

Zdroj: MŠMT, OŠ KÚ

Z výše tabulky 55 porovnávající kalendářní roky 2009 a 2010 vyplývá:

- počet asistentů zůstal v obou letech shodný
- počet škol, na nichž asistenti působili, se zvýšil o jednu
- výše přidělené dotace při stejném počtu asistentů byla meziročně zkrácena o 618 388,-Kč

Z celkového počtu škol, na nichž působili podpoření asistenti pedagoga, bylo 9 škol zřizovaných KHK a 5 škol zřizovaných obcemi.

Počty dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím byly v roce 2010/2011 ovlivněny pokračujícím trendem, při němž Česká republika přestává být pro migranty zemí tranzitní a přesouvá se do skupiny zemí cílových. Oproti předchozí výroční zprávě nicméně došlo k akceleraci tempa růstu počtu dětí cizinců.

Tabulka 56: Vzdelávání dětí, žáků a studentů podle státního občanství v roce 2009/2010

	Počty dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím			
	celkem	ukrajinské	vietnamské	slovenské
Mateřské školy	119	46	32	13
Základní školy	476	124	83	89
Střední školy	248	73	57	38
Vyšší odborné školy	7	3	0	2
Celkem	850	246	172	142

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2009

Tabulka 57: Vzdelávání dětí, žáků a studentů podle státního občanství v roce 2010/2011

	Počty dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím			
	celkem	ukrajinské	vietnamské	slovenské
Mateřské školy	151	56	39	20
Základní školy	505	140	81	83
Střední školy	264	77	64	43
Vyšší odborné školy	5	1	0	3
Celkem	925	274	184	149

Zdroj: ÚIV

Poznámka: údaje platné k 30. 9. 2010

Z tabulek 56 a 57 za školní roky 2009/2010 a 2010/2011 vyplývá:

- ve školním roce 2010/2011 bylo na školách v KHK vzděláváno 925 dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím, přičemž tři nejčastěji zastoupená občanství (ukrajinské, vietnamské a slovenské) tvořila 65,6 % z celkového počtu vzdělávaných cizinců
- oproti školnímu roku 2009/2010 došlo k nárůstu počtu dětí, žáků a studentů s cizím státním občanstvím o 8,8 %, přičemž procentní podíl tří nejčastěji zastoupených občanství zůstal v obou školních letech přibližně stejný (pokles o 0,3 %)

K zajištění povinné školní docházky pro žáky z jiných států Evropské unie i dalších států patří i překonání jazykové bariéry. K tomuto účelu odbor školství KÚ KHK na základě předložené ekonomické rozvahy potřeby finančních prostředků zvýhodňoval a podporoval v KHK celkem 8 základních škol, které poskytují bezplatnou přípravu výuky českého jazyka žákům – cizincům (seznam těchto škol je zpřístupněn na webových stránkách KHK).

1.14 Účast škol v rozvojových a mezinárodních programech

Projekty ESF – programovací období 2007 – 2013

V roce 2010/2011 probíhalo několik operačních programů z fondů EU. Aktivita škol v oblasti získávání finančních prostředků touto formou postupně narůstala, a to i přesto, že samotné zpracování žádosti a vlastní řízení projektu při jeho realizaci jsou časově náročné a administrativně komplikované. Pro tyto činnosti jsou uzavírány smlouvy s Centrem evropského projektování (dále CEP), které tyto aktivity zabezpečuje jako příspěvková organizace KHK a školám pomáhá se získáním finanční podpory z ESF.

Regionální operační program NUTS II Severovýchod (ROP)

Z ROP NUTS II Severovýchod byl v rámci oblasti podpory 4.4 financován projekt Královéhradeckého kraje s názvem Centra odborného vzdělávání, který byl schválen Regionální radou regionu soudržnosti. Centra začala s výstavbou v květnu 2010 a ukončeny byly v průběhu roku 2011.

Jedná se o tato centra:

- Centrum odborného vzdělávání v lesnictví, Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola
- Centrum odborného vzdělávání ve strojírenství a OZE, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Hradební 1029
- Centrum odborného vzdělávání pro automobilový průmysl a dopravu, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Vocelova 1338

Jediné centrum, které nebylo v roce 2011 ukončeno a pokračuje do roku 2012 je:

- Centrum odborného vzdělávání ve stavebnictví, Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod, Pražská 931.

V rámci tohoto programu se do další výzvy do oblasti podpory 4.2 Podpora rozvoje spolupráce firem se středními školami a učilišti, dalšími regionálními vzdělávacími institucemi a úřady práce, rozvoj inovačních aktivit v regionu připravovalo dalších 5 projektů (uvedeny v tabulce) jako projekty KHK, které byly úspěšné a získaly dotační příslib.

Tabulka 58: Přehled žadatelů mezi školami a školskými zařízeními o podporu projektu

Název	Orientační celkové náklady (Kč)	Spoluúčast KHK (Kč)
Střední uměleckoprůmyslová škola hudebních nástrojů a nábytku, Hradec Králové, 17. listopadu 1202	15 134 500	2 300 000
Střední průmyslová škola, Trutnov, Školní 101	40 000 000	2 998 000
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Štefánikova 549	19 000 000	1 425 000
ISS, Nová Paka, Kumburská 846	15 000 000	1 125 000
SOŠ veterinární, Hradec Králové Pražská 68	5 764 000	430 000

Zdroj: OŠ KÚ

Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost (OPVK)

V rámci operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost probíhají tři projekty KHK:

- Zvyšování kvality ve vzdělávání standardizací a zlepšováním řídicích procesů ve školách Královéhradeckého kraje
- Informační a komunikační centra mládeže Královéhradeckého kraje
- Rozvoj kompetencí řídicích pracovníků škol a školských zařízení Královéhradeckého kraje – Model profesního vzdělávání

Některé školy si tento operační program zajišťují zcela samy.

Operační program Životní prostředí (OP ŽP)

Tento operační program poskytuje a umožňuje školám či školským zařízením možnost získání finančních prostředků nyní především investičního charakteru, např. na zateplení obvodového pláště budov a výměnu oken. Pro tyto účely je uzpůsobena Prioritní osa 3 Udržitelné využívání zdrojů energie, oblast podpory 3.2 Realizace úspor energie. Ve školním roce 2010/2011 začala realizace úspěšných projektů (viz tabulka 59) v rámci 11. výzvy. Jeden schválený byl přesunut z předchozí výzvy (Střední uměleckoprůmyslová škola hudebních nástrojů a nábytku, Hradec Králové, 17. listopadu 1202 - projekt byl prodloužen do 31. 12. 2011, kdy musela být předložena nová architektonická studie).

Tabulka 59: Realizované projekty v operačním programu Životního prostředí 2010/2011

Název	Celkové náklady (Kč)	Spoluúčast KHK (Kč)
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Štefánikova 549	52 452 718	23 512 344
Obchodní akademie, Trutnov, Malé náměstí 158	8 919 411	5 248 813
Střední uměleckoprůmyslová škola hudebních nástrojů a nábytku, Hradec Králové, 17. listopadu 1202	50 000 000	25 000 000
Střední škola technická a řemeslná, Nový Bydžov, Dr. M. Tyrše 112	19 954 540	3 629 000
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hradec Králové, Vocelova 1338	23 361 120	14 588 076
Střední škola informatiky a služeb, Dvůr Králové nad Labem, Elišky Krásnohorské 2069	21 000 000	5 000 000

V roce 2011 začala příprava dalších projektů, které byly předloženy ke schválení v rámci 16. výzvy.

Školy, jejichž projekty byly KHK podpořeny: VOŠ zdravotnická a SZŠ, Hradec Králové, Komenského 234; Gymnázium F. M. Pelcla, Rychnov nad Kněžnou, Hrdinů odboje 36; OU a Praktická škola, Hořice, Havlíčkova 54, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Nové Město nad Metují, Školní, Střední škola technická a řemeslná Nový Bydžov, Dr. M. Tyrše 112.

Tři školy podaly znovu žádost o dotaci v rámci OPŽP, jsou to: DD, ZŠ a ŠJ, Dolní Lánov 240, VOŠ, SOŠ a SOU, Kostelec nad Orlicí, Komenského 873 a Střední průmyslová škola stavební, Hradec Králové, Pospíšilova tř. 787.

Krajské dotační programy

KHK na základě Strategie rozvoje kraje pro období 2006 - 2015 a Programu rozvoje Královéhradecké kraje 2011 – 2013 podporuje veřejně prospěšné projekty formou každoročně poskytovaných dotací pro jednotlivé oblasti z rozpočtu KHK. Pro rozvoj vzdělávací soustavy v KHK jsou důležité zejména dotační tituly zaměřené na vzdělávání, volnočasové aktivity a sport a na prevenci. Jejich přehled včetně poskytnutých finančních částek je uveden v tabulkách 60, 61, 62 a 63.

Tabulka 60: Počty projektů v oblasti volnočasových aktivit a sportu v roce 2011

Celkový počet podaných projektů	531
z toho obce a obcemi zřízené	49
Celkový rozpočet podaných projektů	77 472 452 Kč
Požadovaná dotace celkem	19 629 808 Kč
Počet podpořených projektů	397
z toho obce a obcemi zřízené	17
Přidělená částka	8 370 000 Kč
z toho obce a obcemi zřízené	326 000 Kč
Celkový podíl podpořených projektů - počet	75 %
Celkový podíl podpořených projektů - Kč	43 %

Zdroj: OGD KÚ

Tabulka 61: Názvy programů v oblasti volnočasových aktivit a sportu v roce 2011

Označení programu	Název programu	Počet projektů	Celkový rozpočet projektů (Kč)	Požadovaná dotace (Kč)	Počet podpořených projektů	Přidělená částka (Kč)	Podíl podpořených projektů - počet
11SMR01	Celoroční činnost ve volném čase dětí a mládeže	84	13 639 148	3 148 467	64	1 065 000	76 %
11SMR02	Akce pro děti a mládež ve volném čase	93	13 063 605	3 179 518	41	793 000	44 %
11SMR05	Mezinárodní spolupráce dětí a mládeže	30	4 230 310	1 164 244	17	484 000	57 %
11SMR07	Vzdělávání vedoucích a dalších dobrovolných pracovníků	12	1 235 600	430 400	8	205 000	67 %
11SMR08	Podpora krajských článků organizací dětí a mládeže	5	467 900	206 500	5	131 000	100 %
11SMR13	Obnova a údržba materiálně technického vybavení	64	3 725 268	2 181 225	42	787 000	66 %
11SMR09	Pořádání významných sportovních akcí mládeže	75	9 335 878	2 733 676	67	1 419 000	91 %
11SMR10	Pořádání masových tělovýchovných a sportovních akcí typu "sport pro všechny"	61	9 265 920	2 009 761	50	892 000	84 %
11SMR12	Činnost sportovních středisek, sportovních center mládeže a středních škol s rozšířenou sportovní činností	24	6 090 391	1 152 600	22	781 000	92 %
11SMR15	Podpora krajských reprezentačních výběrů mládeže a reprezentace na republikových, evropských a celosvětových soutěžích	26	2 380 745	1 086 200	25	616 000	96 %
11SMR16	Celoroční pravidelná činnost mládeže a osob se zdravotním postižením	47	13 407 712	1 979 042	45	945 000	96 %
11SMR17	Vzdělávání trenérů a rozhodčích	10	629 975	358 175	9	252 000	90 %

Zdroj: OGD KÚ

Tabulka 62: Počty projektů v oblasti vzdělávání a prevence rizikového chování v roce 2011

Celkový počet podaných projektů	202
z toho obce a obcemi zřízené	102
Celkový rozpočet podaných projektů	14 132 406 Kč
Požadovaná dotace celkem	7 388 444 Kč
Počet podpořených projektů	124
z toho obce a obcemi zřízené	52
Přídělená částka	2 500 000 Kč
z toho obce a obcemi zřízené	916 000 Kč
Celkový podíl podpořených projektů - počet	61 %
Celkový podíl podpořených projektů - Kč	34 %

Zdroj: OGD KÚ

Tabulka 63: Názvy programů v oblasti vzdělávání a prevence rizikového chování v roce 2011

Označení programu	Název programu	Počet projektů	Celkový rozpočet projektů (Kč)	Požadovaná dotace (Kč)	Počet podpořených projektů	Přídělená částka (Kč)	Počet podpořených projektů - počet
11SMV01	Inovace vzdělávacích metod	46	3 079 168	1 747 921	20	423 000	43 %
11SMV02	Rozvoj tvůrčích schopností a dovedností dětí a mládeže - rozvoj talentů	28	1 964 494	1 080 207	18	457 000	64 %
11SMV03	Podpora výuky učebních oborů	9	656 040	423 156	5	175 000	56 %
11SMV04	Zájmová práce se žáky mimo vyučování	58	3 444 967	2 074 012	39	745 000	67 %
11SMP01	Programy zaměřené na prevenci rizikového chování	48	4 421 738	1 737 248	30	482 000	63 %
11SMP02	Podpora a rozvoj zdravého životního stylu	13	565 999	325 900	12	218 000	92 %

Zdroj: OGD KÚ

2 Ekonomika a péče o majetek

V přenesené působnosti kraje v roce 2011 KÚ KHK na základě ustanovení § 161, § 162 a § 163 školského zákona rozepisoval a přiděloval finanční prostředky právnickým osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení, které jsou zřízeny KHK, obcemi v působnosti KHK nebo soukromou osobou.

Převážná část dotací byla určena na tzv. přímé výdaje na vzdělávání - na mzdové prostředky, na náklady na zvláštním způsobem stanovené odvody do sociálních a zdravotních fondů a ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů, na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí zdravotně postižených, na výdaje na učební pomůcky a dále na výdaje na učebnice a školní potřeby, pokud se žákům poskytují bezplatně, výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků a činnosti, které souvisejí s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání.

Přímé výdaje na vzdělávání pro krajské a obecní školství byly KHK přiděleny MŠMT normativně podle počtu žáků prostřednictvím republikových normativů. Školám a školským zařízením jsou KÚ KHK přidělovány prostřednictvím krajských finančních normativů.

Finanční zabezpečení krajských a obecních škol a školských zařízení v roce 2011 bylo ve srovnání s rokem předchozím výrazně komplikované. Byla zavedena samostatná regulace limitů mzdových prostředků pro pedagogy a nepedagogy. Došlo ke snížení rozpočtovaného objemu v dotaci na přímé NIV o 1,7 %. Nárůst tarifů u pedagogických pracovníků byl řešen samostatným rozvojovým programem. Zcela nedostatečné bylo finanční zabezpečení v oblasti přímých ostatních neinvestičních výdajů.

S malou rezervou (1,0 %) byl splněn limit počtu zaměstnanců (limit 11 875,0 x skutečný počet zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu: 11 782,931, z toho 53,033 hrazeno z ESF).

Rozvojovými programy MŠMT byly řešeny specifické tituly. Mezi finančně nejvýznamnější v roce 2011 patřily tyto rozvojové programy:

- Posílení platové úrovně pedagogických pracovníků s vysokoškolským vzděláním, kteří splňují odbornou kvalifikaci podle zákona č. 563/2004 Sb. (celkem 114 779,0 tis. Kč)
- Podpora řešení specifických problémů RgŠ v jednotlivých krajích s přihlédnutím k rozdílné hustotě osídlení a s tím spojené rozdílné hustotě sítě škol a školských zařízení na území jednotlivých krajů na rok 2011 (celkem 41 120,0 tis. Kč)
- financování asistentů pedagoga (6 131,1 tis. Kč)
- dotace z OP VK – Zlepšení podmínek pro vzdělávání na ZŠ (7 010,9 tis. Kč pro krajské a 96 912,5 tis. Kč pro obecní ZŠ)

Přehled oblastí podpořených rozvojovými programy a příslušných finančních objemů je uveden v tabulkách Přílohy 1.

V samostatné působnosti kraje odbor školství KÚ KHK zajišťoval zejména financování provozních výdajů školských subjektů zřízených KHK a výdajů na reprodukci majetku kraje svěřeného těmto organizacím.

Běžné výdaje z rozpočtu kraje na podporu práce s dětmi a mládeží, tělovýchovy, soutěže byly v průběhu roku 2011 hrazeny ze samostatné rozpočtové kapitoly 09 – volnočasové aktivity. Jejich finanční objem představoval částku 9 662,0 tis. Kč v ostatních běžných výdajích (z toho 1 373,0 ze stát. rozpočtu; týkal se obecního i krajského školství).

Rekapitulace celkového rozpočtu odvětví školství k 31. 12. 2011, včetně krajských prostředků a dotací obdržенých v r. 2011 pro školy a školská zařízení od státu, je obsažena

v Příloze 1 (tabulka 1.a). Údaje označené zkratkou SR představují dotace ze státního rozpočtu. Pro srovnání jsou v Příloze 1 (tabulky 1.b a 1.c) vyčísleny i objemy roku 2010 a 2009. V tabulkách s rekapitulací rozpočtu školství jsou odečteny vratky nečerpaných dotací, vrácených v průběhu roku MŠMT.

V tabulkách Přílohy 2 přikládáme celkový přehled **rozpočtovaných** přímých výdajů na vzdělávání v členění dle jednotlivých typů škol a školských zařízení. Výdaje jsou odděleny pro krajské a obecní subjekty.

Přílohy 3 – 5 jsou zaměřeny na čerpání mzdových prostředků, počty zaměstnanců a úroveň jejich odměňování. Mzdy a související zákonné odvody tvoří převážnou část výdajů odvětví školství. Ke zpracování jednotlivých přehledů byly použity údaje z výkazů Škol P1-04 za 1. – 4. čtvrtletí příslušného kalendářního roku. Do tabulek jsou zahrnuty pouze údaje o školách a školských zařízeních zřizovaných krajem a obcemi.

Tabulkové přehledy obsažené v přílohách výroční zprávy jsou společné pro jednotlivé následující oddíly textu, obsahující komentář ke školám a školským zařízením v členění dle jednotlivých zřizovatelů.

2.1 Výdaje na školy a školská zařízení zřizované KHK

Výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

V krajském školství bylo financování negativně ovlivněno prohlubujícím se poklesem počtu žáků středních škol. Pro rok 2011 byly do výkonů v rozpisu rozpočtu republikovými normativy z MŠMT započteny nově i žáci 2. ročníků nástavbového studia, což dopad poklesu výkonů na rozpočet částečně kompenzovalo.

Výše dotací na přímé výdaje na vzdělávání krajských subjektů v roce 2011 činila 1 551 564,0 tis. Kč. Struktura závazných ukazatelů je uvedena v Příloze 1 (tabulka 1.d) – ÚZ 33 353.

Členění rozpočtovaných přímých výdajů na vzdělávání dle jednotlivých typů škol a školských zařízení je obsaženo v Příloze 2 (tabulka 2.a).

Vývoj počtu zaměstnanců hrazených ze státní dotace na přímé NIV

Z údajů o počtu zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu ve výkazech Škol P1-04 vyplynulo, že oproti roku 2010 došlo ke snížení o 88,324 celoročně přepočtených zaměstnanců (tj. pokles o 2,08%).

Tabulka 64: Počty zaměstnanců ve školách a školských zařízeních zřizovaných KHK v letech 2009 - 2011

	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2011	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2010	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2009	Meziroč. snížení počtu zaměst. 2011-2010
Celkem	4 235,094	4 330,893	4 331,216	- 95,799
- ze stát. rozp.	4 153,169	4 241,493	4 260,864	- 88,324

Zdroj: OŠ KÚ

Změny v počtu zaměstnanců jsou menší, než by odpovídalo vývoji výkonů (změny úvazků od září se promítly v přepočtu z jedné třetiny své velikosti). Výsledek je výrazně ovlivněn

změnou zřizovatele u Gymnázia a SOŠ, Úpice, Havlíčkova 812 – viz kapitola 1.1 (26,819 zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu vykázáno nově u obecních škol).

Bližší údaje o odměňování a počtech zaměstnanců jednotlivých druhů škol a školských zařízení v roce 2011 jsou uvedeny v Přílohách 3 - 5.

Provozní výdaje a další ukazatele z rozpočtu kraje

Celkové příspěvky na provoz z rozpočtu KHK subjektům vykonávajícím činnost škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem je KHK, činily v roce 2011 částku 343 657,2 tis. Kč, z toho z kap. školství 332 877,9 tis. Kč. K tomuto byly navíc poskytnuty finanční prostředky z Fondu rozvoje a reprodukce Královéhradeckého kraje na opravy a údržbu (viz níže), dotace určené na předfinancování a spolufinancování evropských projektů.

V roce 2011 byl rozpočet příspěvků na provoz příspěvkových organizací z rozpočtu školství ve srovnání s rokem 2010 nižší o 5 522,4 tis. Kč, tj. o 1,6 %.

Ostatní rozpočtované běžné výdaje školství představovaly objem 4 524,4 tis. Kč, z toho částka 3679,5 tis. Kč byla zaplacená krajem na nájemné.

Organizacím byl stanoven odvod z investičního fondu v celkové výši 28 538,9 tis. Kč.

Ostatní odvody příspěvkových organizací zřizovateli, které tvoří nedaňové příjmy odvětví, představovaly částku 539,3 tis. Kč.

Kapitálové příjmy z prodeje nemovitého majetku kraje, zapojené v r. 2011 do rozpočtu školství, činí 1 858,0 tis. Kč.

Investiční a neinvestiční výdaje v oblasti péče o majetek kraje

Akce v oblasti péče o nemovitý majetek kraje, svěřený školám a školským zařízením, byly finančně kryty zejména z Fondu rozvoje a reprodukce Královéhradeckého kraje.

Celkový finanční objem, rozpočtovaný pro odvětví školství v závěru roku 2011 ve Fondu rozvoje a reprodukce KHK, představoval částku 147 257,7 tis. Kč – ve srovnání s rokem 2010 (112 680,2 tis. Kč) je to více. Z tohoto objemu bylo schváleno 104 053,4 tis. Kč na investiční transfery PO, 36 972,6 tis. Kč na neinvestiční transfery PO. Částka 6 231,7 tis. Kč byla ve FRR vyčleněna na neinvestiční výdaje kraje pro školství. Rok 2011 lze tak z pohledu výše prostředků ve FRR hodnotit jako příznivý.

Vedle FRR pak ve značné míře byly vynakládány prostředky na akce spolufinancované z ROP a OP ŽP. K tomuto bylo v rozpočtu školství po 4. změně rozpočtu kraje na kofinancování a předfinancování vyčleněno 144 605,5 tis. Kč (podstatná část těchto prostředků se postupně vrací do rozpočtu kraje po obdržení dotací z fondů).

I přes vynaložené prostředky potřeba péče o majetek kraje a z toho vyplývající požadavky školských subjektů nadále výrazně převyšují možnosti rozpočtu kraje.

Výdaje na rozvojové programy a granty u krajských subjektů

Krajské školy a školská zařízení se v roce 2011 zapojily do řady rozvojových programů vyhlášených MŠMT. Oblasti podpory a přidělené finanční objemy jsou uvedeny v Příloze 1 (tabulka 1.d). Z rozvojových programů MŠMT byly financovány všechny vyčíslené dotační tituly mimo ÚZ 33353.

Na grantové programy pro školství a prevenci bylo z rozpočtu kraje vyčleněno 2 500 tis. Kč – z toho 1 312 tis. Kč na projekty krajských škol, pro oblast volnočasových aktivit a sportu 8 500 tis. Kč – z toho 510 tis. Kč na projekty krajských škol.

Na financování podpory středního vzdělání s výučním listem v oborech strojírenských, elektrotechnických a stavebních bylo v r. 2011 z prostředků kraje dle vyúčtování krajských škol vynaloženo 4 939,3 tis. Kč. Podporu školy obdržely formou účelového příspěvku na provoz pro období leden – červen 2011 a září – prosinec 2011.

2.2 Výdaje na školy a školská zařízení zřizované obcemi

Výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

Pro financování škol a školských zařízení, zřízených obcemi, byly i pro rok 2011 v oblasti mzdových prostředků klíčové změny výkonů rozhodných pro rozpočet: nárůst výkonů v mateřských školách o 4,5 % a pokles výkonů základních škol o 0,7 %. Úroveň finančního zabezpečení v obecním školství byla obdobná jako ve školství krajském (viz komentář v úvodu). V oblasti ostatních neinvestičních výdajů byla situace velmi napjatá.

Výše dotací na přímé výdaje na vzdělávání obecních subjektů v roce 2011 činila 2 510 347,0 tis. Kč. Struktura závazných ukazatelů je uvedena v Příloze 1 (tabulka 1.d) – ÚZ 33 353.

Členění rozpočtovaných přímých výdajů na vzdělávání dle jednotlivých typů škol a školských zařízení je obsaženo v Příloze 2 (tabulka 2.a).

Vývoj počtu zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu (včetně dotace na přímé NIV)

Z údajů o počtu zaměstnanců hrazených ze státního rozpočtu ve výkazech Škol P1-04 vyplynulo, že proti r. 2010 došlo ke zvýšení o 46,542 celoročně přepočtených zaměstnanců.

Tabulka 65: Počty zaměstnanců ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi v letech 2009 - 2011

	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2011	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2010	Prům. přep. počet zaměstnanců v r. 2009	Meziroč. změna počtu zaměst. 2011-2010
celkem	7 858,945	7 821,446	7 755,033	37,499
- ze stát. rozp.	7 629,762	7 583,220	7 545,851	46,542

Zdroj: OŠ KÚ

Změny souvisí s pokračujícím výrazným nárůstem počtu dětí v mateřských školách a zastavením poklesu počtu žáků v základních školách. Nově jsou v údajích o obecním školství zahrnuty i počty zaměstnanců Městského gymnázia a střední odborné školy Úpice.

Bližší údaje o odměňování a počtech zaměstnanců jednotlivých druhů škol a školských zařízení v roce 2011 jsou uvedeny v Přílohách 3 - 5.

Výdaje na rozvojové programy a granty u subjektů zřízených obcemi

Tituly a prostředky přidělené ze státní dotace v roce 2011 školám a školským zařízením, zřízeným obcemi, jsou uvedeny v Příloze 1 (tabulka 1.d). Z rozvojových programů MŠMT byly financovány všechny dotační tituly mimo ÚZ 33353.

Opět je nutno zvlášť pozitivně ocenit program na školní vybavení žáků 1. ročníku ZŠ.

Z grantových programů pro školství a prevenci z rozpočtu KHK bylo školám zřízeným obcemi přiděleno 891,0 tis. Kč, z prostředků pro volnočasové aktivity a sport 321,0 tis. Kč.

2.3 Výdaje na soukromé školy a školská zařízení

Prevažnou část prostředků, poskytovaných ze státního rozpočtu prostřednictvím rozpočtu kraje soukromým školám a školským zařízením, tvoří dotace dle zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších právních předpisů (ÚZ 33155). Soukromé školy a školská zařízení se v roce 2011 též zapojily do řady rozvojových programů vyhlášených MŠMT.

Oblasti podpory a přidělené finanční objemy z dotací ze státního rozpočtu (od MŠMT) jsou uvedeny v Příloze 1 (tabulka 1.d).

Z programu podpory středního vzdělání s výučním listem v oborech strojírenských, elektrotechnických a stavebních bylo v roce 2011 z prostředků kraje čerpáno 212,6 tis. Kč.

Z grantových programů pro školství a prevenci z rozpočtu kraje bylo přiděleno 143,0 tis. Kč, z prostředků na volnočasové aktivity 15,0 tis. Kč.

2.4 Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta

Kalkulace jednotkových agregovaných nákladů škol a školských zařízení v letech 2009 - 2011 pro jednotlivé kategorie výkonů (dětí, žáky a studenty) je uvedena v Příloze 2. Je odvozena z **rozpočtovaných** přímých výdajů na vzdělávání v členění dle jednotlivých typů škol a školských zařízení. Objemy jsou promítnuty do výdajů souvisejících s jednotlivými věkovými skupinami dětí, žáků a studentů pomocí klíče MŠMT, kterým byly konstruovány republikové normativy. V řádcích pod tabulkami jsou vyčísleny počty žáků pro rozpis rozpočtu metodou republikových normativů a jednotkové agregované náklady na dítě, žáka, studenta příslušné věkové skupiny.

3 Závěr - hodnocení naplňování dlouhodobého záměru v KHK

V oblasti předškolního vzdělávání i nadále docházelo ke zvýšenému zájmu o přijetí dětí do mateřských škol, počet odvolání proti nepřijetí k předškolnímu vzdělávání se mírně snížil. Mateřské školy dle svých materiálních a technických možností na zvyšující se počet žádostí reagovaly, a ve spolupráci se svými zřizovateli vytvářely podmínky pro přijetí vyššího počtu dětí, a tím uspokojily většinu žadatelů. Odbor školství Královéhradeckého kraje (dále jen OŠ KÚ) podporoval a bude i nadále podporovat zvyšování počtu míst v mateřských školách, pokud to nebude na úkor zajištění bezpečnosti dětí a kvality předškolního vzdělávání.

V oblasti základního vzdělávání se KHK v souladu s dlouhodobým záměrem zaměřoval na proces integrace žáků se zdravotním postižením a žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí do běžných základních škol, nabízel a zprostředkoval zejména ekonomickou podporu zřizování pracovních pozic asistenta pedagoga (včetně spolupráce s MŠMT při zajištění účelově vázaných finančních prostředků pro činnost asistenta pedagoga pro žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí). KHK v případě potřeby poskytoval metodickou pomoc obcím, které uvažovaly o změně organizace školy, sloučení či zrušení školy z důvodů nízkého počtu žáků. KHK rovněž finančně podporoval vytipované školy poskytující bezplatnou jazykovou přípravu dětem cizinců ze zemí EU. KHK bude i nadále všem zmíněným aktivitám v oblasti základního vzdělávání věnovat pozornost.

V oblasti středního vzdělávání pokračovala ve sledovaném období optimalizace sítě škol a oborové struktury, která vycházela z negativního demografického vývoje, neúměrně

vysokého počtu míst na středních školách v porovnání s počtem uchazečů o středoškolská studia a také ze situace na trhu práce, kde chybí nebo je naopak nedostatek absolventů některých oborů vzdělání.

Podpora středního odborného vzdělávání pokračovala vyplácením stipendií žákům technicky zaměřených dvou a tříletých oborů vzdělání ve všech ročnících.

Aktivita podporující celoživotní učení probíhaly na většině středních škol v KHK, a to i v rámci projektu UNIV 2 KRAJE, který má za cíl podpořit strategii celoživotního učení.

Ve své činnosti pokračovala v KHK na 4 školách centra odborného vzdělávání.

V rámci přijímacího řízení do středních škol pro školní rok 2011/2012 zřizovaných KHK respektovala doporučení zřizovatele realizovat v gymnaziálních a lycejních oborech přijímací zkoušky většina ředitelů dotčených škol.

Maturitní zkouška v reformované podobě proběhla na všech středních školách bez závažnějších problémů.

Mnoho škol získalo další finanční prostředky díky své promyšlené grantové politice, KHK vypsal tak jako každoročně i pro rok 2011 krajské dotační programy. Ve sledovaném období pokračovala realizace projektů KHK (individuální ostatní) v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

V oblasti vyššího odborného vzdělávání byl zaznamenán mírný pokles zájmu žáků o tyto obory, a zároveň i zvýšený procentní podíl těch studentů, kteří předčasně opouští školu po absolvování 1. ročníku. Pokračovala spolupráce některých vyšších odborných škol s vysokými školami.

V oblasti speciálního školství nebyly zaznamenány výrazné změny v počtu dětí a žáků ve speciálních školách a školských zařízeních. Oproti minulému roky se projevily pouze drobné změny ve struktuře zdravotních postižení, které byly pravděpodobně způsobeny přechodem žáků mezi jednotlivými stupni vzdělávacího systému a způsobem jejich vykazování. Změny v počtu žáků a následně v počtu škol mohou být očekávány v letech následujících, kdy novely vyhlášek č. 72/2005 Sb. a 73/2005 Sb. budou mít pravděpodobně za následek úbytek žáků ve školách se vzdělávacím programem pro žáky s lehkým mentálním postižením (RVP ZŠ LMP). Lze očekávat také snížení počtu dětí v dětských domovech jako následek snahy vlády České republiky o výrazné posílení profesionální péstounské péče.

V oblasti základního uměleckého vzdělávání byl v rámci KHK dodržen nejvyšší povolený počet žáků. Nadací rozvoje dětského sborového zpěvu byla zřízena Základní umělecká škola JITRO Hradec Králové. Do současné doby byl sborový zpěv sboru JITRO pod vedením sbormistra Prof. PhDr. Jiřího Skopala, CSc. organizován v Základní umělecké škole, Hradec Králové, Habrmanova 130, která uvolnila nenaplněnou kapacitu své školy, a umožnila tak bez navýšení nejvyššího povoleného počtu žáků ZUŠ v rámci KHK vznik Základní umělecké školy JITRO Hradec Králové. Stabilizace kapacit základních uměleckých škol v kraji zůstane i nadále prioritou.

V oblasti jazykového vzdělávání přetrvával zájem o další vzdělávání jednotlivců, nadále se zvyšovala i jazyková gramotnost žáků v rámci výuky na všech typech škol. Pokračovaly projekty zaměřené na jazykové vzdělávání a financované z ESF. Podpora jazykového vzdělávání v následujícím období je důležitá nejen z důvodů bezproblémové uplatnitelnosti jedinců na evropském trhu práce, ale i pro jejich osobnostní rozvoj a rozhled.

Organizace soutěží a přehlídek pro děti a mládež v KHK v rámci zájmového vzdělávání v roce 2011 naplňovala úkoly stanovené DZ KHK 2008 v této oblasti. V roce 2011 byli oceněni nejlepší účastníci soutěží vyhlašovaných MŠMT a organizátoři těchto soutěží. Dlouhodobý záměr Královéhradeckého kraje byl naplňován zejména krajem zřízenou regionální funkcí středisek volného času v jednotlivých okresech, která zajišťovala především organizaci okresních, resp. krajských kol soutěží vyhlašovaných MŠMT a Královéhradeckým krajem. V dalším období je třeba se věnovat v oblasti práce s talentovanými dětmi a mládeží prioritám v organizování a finanční podpoře soutěží, přehlídek a doprovodných akcí, vytváření podmínek pro reprezentaci Královéhradeckého kraje na národní a mezinárodní úrovni v těchto soutěžích.

Oblast volnočasových aktivit byla v souladu s DZ v roce 2011 podporována prostřednictvím spolupráce s domy dětí a mládeže a středisky volného času (projekt Regionálních center) či podporou projektů v rámci každoročně vyhlašovaných dotačních programů KHK, které zasahovaly do mnohých oblastí činnosti zejména NNO (celoroční činnost, akce pro děti a mládež, mezinárodní spolupráce dětí a mládeže, vzdělávání vedoucích a dalších dobrovolných pracovníků, podpora krajských článků organizací dětí a mládeže a údržba materiálně technického vybavení). V rámci projektu Regionálních center byly podporovány nejenom soutěže a přehlídky vyhlašované MŠMT ČR a jejich organizování, ale i činnost informačních center pro mládež, organizování školení, seminářů a regionálních akcí. V průběhu roku byly, ve spolupráci s dalšími partnery, organizačně podpořeny také další akce a aktivity – např. sportovně-charitativním projekt „Na kole dětem“, Celostátní konference pracovníků DM a další.

Úkoly stanovené v DZ pro podporu **oblasti tělovýchovy a sportu** byly postupně naplňovány také v roce 2011. Pozornost byla věnována podpoře činnosti subjektů působících v oblasti tělovýchovy a sportu zejména v rámci každoročně vyhlašovaných dotačních programů KHK, pokračovala a dále se prohloubila spolupráce KHK s partnery a subjekty působícími v této oblasti. V roce 2011 KHK realizoval několik vlastních významných projektů a aktivit – organizace výpravy KHK na Hry V. letní a zimní olympiády dětí a mládeže České republiky, výjezd dětí škol KHK na Světový pohár žen v alpských disciplínách „Audi FIS Ski WorldCup 2011“ a další. OŠ KÚ také zorganizoval několik slavnostních setkání, na kterých byly oceněny významné úspěchy účastníků krajských, celorepublikových a mezinárodních soutěží i práce pedagogů, trenérů a organizátorů těchto akcí. V roce 2011 byla KHK vyhlášena řada dotačních programů také v oblasti tělovýchovy a sportu. Vyhlašované programy pokrývaly široké spektrum aktivit zejména NNO. Podporovány byly např. projekty na pořádání sportovních a tělovýchovných akcí, celoroční činnost sportovních organizací, reprezentace na republikových, evropských a celosvětových soutěžích, činnost sportovních středisek, sportovních center mládeže a středních škol s rozšířenou sportovní činností, ale i vzdělávání trenérů a rozhodčích. KHK investoval i do zřizování nových a opravy stávajících sportovišť (školních hřišť) u škol zřizovaných KHK. Každoročně se KHK podílel také na oceňování nejlepších sportovců a trenérů KHK a podporoval významné evropské i republikové mistrovství.

V oblasti dalšího vzdělávání pokračovala aktivně ve své činnosti centra odborného vzdělávání zřízená při čtyřech středních školách, ale i další střední školy rozšiřovaly a inovovaly vzdělávací nabídku v této oblasti, čímž podporovaly význam celoživotního učení jako jedné ze stanovených priorit v oblasti vzdělávání v KHK i pro další období.

V oblasti primární prevence byly naplňovány cíle stanovené ve Strategii protidrogové politiky KHK 2005 – 2010 a Strategii prevence kriminality KHK 2008-2011. V dané oblasti byla školám poskytována jak metodická tak finanční podpora. Realizace dlouhodobých programů ve školách a školských zařízeních zaměřených na podporu aktivit v oblasti prevence rizikového chování byla podporována z grantových programů KHK. Pravidelným vypisováním dotačního titulu „Program podpory a rozvoje zdravého životního stylu“, který motivuje školy k realizaci Programu podpory zdraví ve škole, se daří zvyšovat počet škol, které jsou zapojeny v síti Škol podporujících zdraví. Pro školní metodiky prevence byly jak odborem školství KHK tak ve spolupráci se ŠZ DVPP KHK organizovány zajímavé vzdělávací akce. Pro zvýšení kompetencí školních metodiků prevence pokračovalo čtyřsemestrové studium k výkonu specializačních činností – prevence sociálně patologických jevů. Na webových stránkách Krajského úřadu Královéhradeckého kraje v sekci prevence rizikového chování jsou pravidelně zveřejňovány aktuální informace, které se vztahují k problematice primární prevence.

V oblasti stravování dětí, žáků a studentů ve školním roce 2010/2011 pokračoval a nadále bude pokračovat záměr zvyšovat kvalitu a vyváženost stravy ve školních jídelnách, přispívat k prevenci rozvoje civilizačních chorob a tím i zvyšovat zájem o školní stravování. Stále více se také dařilo ve spolupráci s rodiči zajistit dětem v některých mateřských školách a žákům v základních a středních školách stravu odpovídající jejich zdravotnímu stavu, především celiakům a diabetikům.

Při realizaci **dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků** ŠZ DVPP KHK připravilo během školního roku řadu osvědčených vzdělávacích akcí, které se pro velký zájem účastníků každoročně opakují, i vzdělávací akce nové především dle požadavků pedagogických pracovníků i ostatních pracovníků škol a školských zařízení Královéhradeckého kraje. Do programové nabídky zařazuje ŠZ DVPP KHK i některé vzdělávací akce na základě podnětů ČŠI, zřizovatelů, Krajské hygienické stanice KHK atd. V neposlední řadě sledují pracovníci ŠZ DVPP KHK legislativní změny, aby školám a školským zařízením zajistili okamžitý servis formou seminářů a školení na nejrůznější téma. Také v budoucím období by měla nabídka vzdělávacích akcí v ŠZ DVPP KHK přispívat zejména ke zvyšování profesionality pedagogických pracovníků.

Ve sledovaném období probíhalo několik operačních programů z fondů EU. Školám byla při jejich zapojování do nich poskytována metodická a praktická podpora jak ze strany KHK, tak ze strany Centra. Aktivita škol v oblasti získávání finančních prostředků touto formou postupně narůstala, a to i přes časovou i administrativní náročnost. Důležitou roli v **oblasti grantové politiky škol** hrály i dotační programy každoročně vypisované KHK.

V ekonomické oblasti bylo nadále nutné využít disponibilní finanční prostředky především na pokrytí základních provozních výdajů organizací školství, u prostředků z FRR KHK na financování nejnaléhavějších stavebních akcí řešících nevyhovující technický stav objektů ve vlastnictví kraje. Velký význam přikládáme modernizaci objektů škol a jejich vybavení s využitím zdrojů z ESF. V této oblasti byla v roce 2011 zahájena realizace řady připravovaných projektů.

Tabulkové přílohy ekonomické části – rekapitulace:

Příloha 1:

*Rozpočet odvětví školství Královéhradeckého kraje na rok 2011, 2010, 2009 (tab. 1.a – 1.c).
Dotace poskytnuté kraji z MŠMT v roce 2011, 2010 a 2009, jejich rozdělení (tab. 1.d – 1.f).*

Příloha 2:

Přímé neinvestiční výdaje z rozpočtu MŠMT do jednotlivých druhů škol a školských zařízení v roce 2011, 2010, 2009 (tabulky 2.a – 2.c).

Příloha 3:

Počty zaměstnanců a mzdové prostředky za školy a školská zařízení zřizované krajem, obcemi, krajem a obcemi celkem v roce 2011 (tab. 3.a – 3.c).

V tabulkách jsou uvedeny příslušné počty zaměstnanců a vyplacené mzdové prostředky v členění dle typu školy nebo školského zařízení. Jde o údaje o celkovém počtu zaměstnanců a vyplacených mzdách, bez ohledu na zdroje financování.

Průměrné platy zaměstnanců škol a školských zařízení zřizovaných krajem a obcemi v roce 2011 (tab. 3.d).

Jde o celkové platy propočtené bez ohledu na zdroj financování. Opět je zachováno členění na jednotlivé typy škol a zařízení.

Přílohy 4 a 5:

V těchto přílohách jsou uvedeny údaje srovnatelné s Přílohou 3, a to za roky 2010 a 2009.

Seznam zkratek využívaných v textu:

CEP	Centrum evropského projektování	OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
COV	Centrum odborného vzdělávání	OP ŽP	Operační program Životní prostředí
ČR	Česká republika	OŠ	odbor školství
ČSTV	Český svaz tělesné výchovy	OU	odborné učiliště
ČŠI	Česká školní inspekce	PO	příspěvková organizace
DD	dětský domov	PPP	pedagogicko-psychologická poradna
DDM	dům dětí a mládeže	PRK	programy rozvoje kraje
DDÚ	dětský diagnostický ústav	PrŠ	praktická škola
DM	domov mládeže	RK	Rychnov nad Kněžnou
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků	ROP	regionální operační program
DZ	dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy	RVP	rámcový vzdělávací plán
ESF	Evropský sociální fond	RVP ZUV	rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání
EU	Evropská unie	RVP ZV	rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
EVVO	environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	SOU	střední odborné učiliště
FM/EHP	Finanční mechanismus Evropského hospodářského prostoru	SPC	speciálně pedagogické centrum
FRR KHK	Fond rozvoje a reprodukce Královéhradeckého kraje	SpŠ	škola zřízená pro žáky se speciálními vzděl. potřebami
HK	Hradec Králové	SPU	specifické poruchy učení
ICT	informační technologie	SpVP	speciální vzdělávací potřeby
IVP	individuální vzdělávací plán	SpZŠ	speciální základní škola
JC	Jičín	SR	státní rozpočet
KHK	Královéhradecký kraj	SŠ	střední škola
KKOV	kmenová klasifikace oborů vzdělání	SVČ	středisko volného času
KÚ	krajský úřad	SVP	středisko výchovné péče
LMP	lehké mentální postižení	ŠJ	školní jídelna
MP	mentální postižení, mentálně postižení	ŠPZ	školské poradenské zařízení
MŠ	mateřská škola	ŠVP	školní vzdělávací program
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	ŠZ	školské zařízení
MZ	maturitní zkouška	SZČ	středisko zájmových činností
NA	Náchod	ŠZ DVPP	školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků
NIDV	Národní institut dalšího vzdělávání	TU	Trutnov
NIV	neinvestiční výdaje	U	učiliště
NNO	nestátní neziskové organizace	ÚIV	Ústav pro informace ve vzdělávání
NUOV	Národní ústav odborného vzdělávání	VL	výuční list
OA	obchodní akademie	VOŠ	vyšší odborná škola
ODM	olympiáda dětí a mládeže	VŠ	vysoká škola
OGD	odbor grantů a dotací	VZ	výroční zpráva
ONIV	ostatní neinvestiční výdaje	ZŠ	základní škola
OP RLZ	Operační program Rozvoj lidských zdrojů	ZŠP	základní škola praktická
		ZŠS	základní škola speciální
		ZUŠ	základní umělecká škola
		ZV	základní vzdělávání